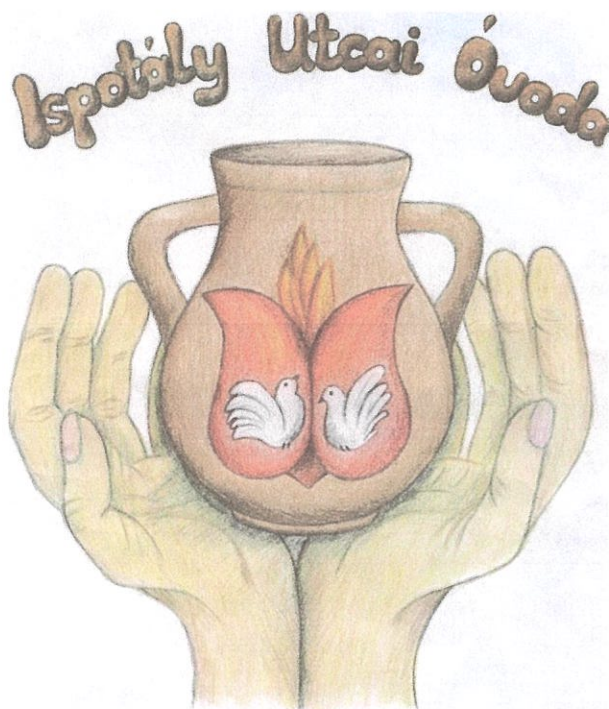

ISPOTÁLY UTCAI ÓVODA DEBRECEN
MÓDOSÍTOTT
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

NÉPHAGYOMÁNY ÁPOLÁSA
TEVÉKENYSÉGGKÖZPONTÚ MEGKÖZELÍTÉSSEN

Debrecen

Készítette:

Pálfi Pálma Andrea

Igazgató

a Nevelőtestület bevonásával

2025.

Tartalom

1. BEVEZETÉS	4
Köszöntő	4
1.1 A pedagógiai program jogszabályi háttere és egyéb szabályozók:	5
1.2. Az óvoda főbb adatai	6
2. HELYZETELEMZÉS	7
2.1. Az óvoda bemutatása	7
2.2. Személyi – feltételek	8
2.3. Tárgyi feltételeink	9
3. KÜLDETÉSNYILATKOZAT	10
3.1. GYERMEKKÉP	10
3.2. ÓVODAKÉP	10
3.3. PEDAGÓGUSKÉP	12
3.4. DAJKAKÉP	13
4. ALAPELVEINK, ÉS AZOK MEGVALÓSULÁSA ÉRDEKÉBEN KITŰZÖTT FELADATAINK:	13
5. ÓVODÁNK ÁLTALÁNOS NEVELÉSI FELADATA AZ ÓVODÁSKORÚ GYERMEK TESTI ÉS LELKI SZÜKSÉGLETEINEK KIELÉGÍTÉSE, TESTI, LELKI ÉS ÉRTELMI FEJLESZTÉSE, EZEN BELÜL:	15
5.1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA	15
5.2. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS	18
5.3. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSULÁSA	20
6. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI:	22
6.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK – a nevelőmunka szereplői	22
6.2. TÁRGYI FELTÉTELEK	22
6.3. A TEVÉKENYSÉGEK IDŐKERETEINEK TERVEZÉSE	23
NAPIREND	23
HETIREND	24
6.4. ÓVODÁNK CSOPORTSZERKEZETE	25
6.5. GONDOZÁS	25
6.6. BEFOGADÁS	26
6.7. A NEVELÉS TERVEZÉSE	27
A PEDAGÓGIAI TERVEZÉS STRUKTÚRÁJA	33
6.8. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI	34
6.8.1. SZÜLŐ GYERMEK ÉS PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	34

6.8.2. BELSŐ KAPCSOLATOK	35
6.8.3. KAPCSOLAT A BÖLCSŐDÉKKEL	36
6.8.4. KAPCSOLAT AZ ISKOLÁKKAL	36
6.8.5. KAPCSOLAT A KULTURÁLIS- ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNYEKKEL	37
6.8.6. KAPCSOLATAINK AZ EGÉSZSÉGÜGYI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNYEKKEL	38
6.8.7. AZ ÓVODA SZAKMAI – ÉS A GYERMEKEK NEVELÉSÉT, SZAKMAI ELLÁTÁSÁT TÁMOGATÓ KAPCSOLATAINK	38
6.9. ESÉLYEGYENLŐSÉG – az egyenlő hozzáférés biztosítása	39
6.9.1. TEHETSÉGFEJLESZTÉS	41
6.10. GYERMEKVÉDELEM	45
6.11. AZ ÓVODA HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEI, RENDEZVÉNYEI NÉPHAGYOMÁNYÁPOLÁS	48
7. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	54
7.1. JÁTÉK	54
7.2. A SZEMÉLYES – ÉS KÖZÖSSÉGI ÉLETVITEL TEVÉKENYSÉGEI	57
ÖNELLÁTÁS, ÉS KÖZÖSSÉGÉRT VÉGZETT MUNKA	57
7.3. KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	58
7.4. MINDENNAPOS MOZGÁS	60
ÖNKIFEJEZÉST TÁMOGATÓ TEVÉKENYSÉGEINK:	61
7.5. VERSELÉS, MESÉLÉS	61
7.6. ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC	64
7.7. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA	65
7.8. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	66
8. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐIT AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE AZ ÓVODAI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA tartalmazza.	69
9. MELLÉKLET	69
9.1. Kötelező eszköz- és felszerelések jegyzéke	69
9.2. HELYI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	70
10. ZÁRADÉK	93
Legitimációs záradék	94
Függelék	95

1. BEVEZETÉS

Köszöntő

Tisztelt Szülők, Kollégák!

Tisztelettel üdvözljük Önöket az Ispotály Utcai Óvodában!

Nagy örömmel tölt el bennünket, hogy érdeklődnek Pedagógiai Programunk iránt. Alapdokumentumunkban igyekszünk Önök számára, illetve önmagunk számára is megfogalmazni hitvallásunkat, meghatározni önmagunkat, szerepünket a gyermekek nevelésének, fejlesztésének biztosításában, jól létének megteremtésében, helyünket a köznevelési rendszerben.

Programunk választ ad minden érdeklődő számára az intézményben dolgozó közösség értékrendjéről, nevelési filozófiájáról, a tárgyi- személyi feltételekről, a napi nevelési gyakorlatáról, vagyis az óvoda általános értékeiről.

Kérjük ismerjék meg nevelésről alkotott, az országos Óvodai Alapprogramra épülő elképzeléseinket, annak érdekében, hogy képesek legyünk Önökkel együtt biztosítani gyermekeink sikeres és hatékony fejlődésének biztosítását, és a boldog, kiegyensúlyozott óvodásévek megteremtését.

Pálfi Pálma Andrea
igazgató

A Pedagógiai program létrehozása döntő jelentőségű változást jelent, mert a korábbi évek központilag meghatározott óvodai nevelési programjai helyett egy olyan programot lehetett létrehozni, amelyben a helyi sajátosságainkat is megjeleníthetjük.

A Pedagógiai program megvalósulása érdekében határoztuk meg fő céljainkat, amelyeket a célokból lebontott tevékenységek során kívánunk elérni. Programunk megvalósítását a tevékenységek és feladatok folyamatos értékelése hatja át, amelyek módosíthatják, ill. megerősíthetik a célmeghatározásainkat, és ilyenformán visszahatnak azokra.

Az óvodánk a helyi programot az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára építve készítette el.

1.1 A pedagógiai program jogszabályi háttere és egyéb szabályozók:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (a továbbiakban: Nkt.)
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (a továbbiakban: Gyvt.)
- 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (a továbbiakban: Nkt. Vhr.)
- 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról (a továbbiakban: ONAP)
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (a továbbiakban: EMMI rendelet)
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve (https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok/)
- Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) felszereléseiről (BM/19703-3/2024.) (https://www.oktatas.hu/kozneveles/az_oktatasert_felelos_miniszter_altal_jovahagyott_felszerelésjegyzek)
- Az intézmény alapító okirata

1.2. Az óvoda főbb adatai	
Az óvoda hivatalos elnevezése	Ispotály Utcai Óvoda
Az óvoda alapító okiratának, működési engedélyének száma	OKT-205722-9/2023
Az óvoda székhelye:	4025 Debrecen, Ispotály utca 12.
Az óvoda OM azonosító száma	030876
Az óvoda telefonszáma	06-52/418-974 Fax: 06-52/460-321
E-mail:	ispotaly@ovoda.debrecen.hu
Az óvoda fenntartója, székhelye:	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata, 4024 Debrecen Piac utca 20.
Az intézmény típusa:	óvoda
Felvehető maximális gyermeklétszám	160 fő
Csoportok száma	7
Alaptevékenység:	óvodai nevelés , továbbá a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek (akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján egyéb pszichés fejlődési zavarral [súlyos tanulási, figyelem-, vagy magatartásszabályozási zavarral] küzdenek) óvodai nevelése , az Nkt. 4. § 10. pontjában meghatározott gyermekfelügyelet , valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B. §-ában meghatározott intézményi gyermekétkeztetés .
Az óvoda igazgatója, a pedagógiai program benyújtója:	Pálfi Pálma Andrea
Gazdálkodói jogkör:	személyi juttatások, munkaadót terhelő járulékok és szakmai tevékenységgel összefüggő speciális kiadások előirányzatai felett jogosult rendelkezni. A pénzügyi – gazdasági feladatokat a Debreceni Intézményműködtető Központ látja el. A munkamegosztás, a felelősségvállalás rendjét, valamint az előirányzat feletti jogkör gyakorlásának

	rendjét az alapító okirat mellékletét képező együttműködési megállapodás rögzíti.
Az óvoda weblapja:	www.ispotalyovodadebreccen.hu

2. HELYZETELEMZÉS

2.1. Az óvoda bemutatása

Az Ispotály Utcai Óvoda a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzat szakmailag önálló köznevelési intézménye. Feladatainkat a fenntartó által kiadott Alapító Okirat szerint végezzük.

Óvodánk nevelési-oktatási tevékenységét lakótelepi környezetben, a belvárosban elhelyezkedő két óvoda épületben végzi.

A gyermeklétszámot főleg a körzetben lakó gyermekek alkotják, de közlekedési szempontból is többen választják óvodánkat, mivel intézményünk minden tömegközlekedési eszközzel jól megközelíthető helyen található. Az elmúlt évek során több szülő kéri gyermeke felvételét a város különböző pontjairól, illetve a környező településekről.

Testületünket jól képzett, sokoldalú, gyermekszerető pedagógusok és nevelőmunkát közvetlenül segítők alkotják.

Nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk az anyanyelvi kultúra fejlesztésére, a népi hagyományok ápolására, a népi kismesterségekkel való megismertetésre. A gyermekek testi nevelésére, gyermekeink egészségének megóvására és környezetünk védelmére is nagy hangsúlyt fektetünk.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését kiemelt figyelemmel kezeljük. Beilleszkedésüket, egyéni fejlesztésüket egyaránt szem előtt tartjuk, támogatjuk azt a foglalkozások, és egyéb tevékenységek biztosításával.

A gyermekek egészséges életmódra való nevelése fokozottan előtérbe került óvodánkban.

A testületünk életkor, érdeklődés tekintetében színes egyéniségekből áll.

Szakmai kapcsolataink széleskörűek.

Parkosított udvarunk, tornaszobánk, sportpályánk, és szánkódombunk remek lehetőséget biztosít a mozgásfejlesztésre, intézményi és családi rendezvények lebonyolítására.

Intézményünk Zöld Óvoda, és Boldog Óvoda programot valósít meg. Regisztrált Tehetségpontként dolgozunk azon, hogy minden gyermek számára biztosítsuk az egyénileg beazonosított fejlődési szinthez mért fejlesztést. Állatbarát, Év Állatvédő Óvodája és

Biztonságos Óvoda címet elnyerve azon munkálkodunk, hogy a gyermekekben felébresszük az állatok iránti felelősségérzetet, valamint a biztonságos közlekedéshez szükséges képességeiket, készségeiket fejlesszünk.

Családbarát címet elnyert óvodaként büszkék vagyunk arra, hogy működésünk során sikerül összehangolni a munkatársaink magánéleti feladatait az intézményi feladatokkal.

A szervezet működésének minden szintjén érzékelhető az az irányultság, mely a családot értékékként tekinti, a családok szempontjait az operatív megvalósítások során érvényesíti. Családbarát gyakorlatunkkal, - mint atipikus foglalkoztatás, rekreáció, közösségépítés, edukáció, érdekegyeztetés, környezet alakítása, tehetségfejlesztő kuckó intézményi gyakorlata, önismeretfejlesztés, csapatépítés, családi programok, mentorprogram, egészségvédelem, karriertervek támogatása, tömegsport támogatása, HR menedzsment intézményi jógyakorlata, adakozás, - támogatjuk a partnerek közötti szükségletkonfliktusok megoldását és a filantróp és humánus hozzáállás megvalósítását. Stratégiánk értéke, hogy keressük a lehetőségeket a hatékony és eredményes nevelői teljesítmény megerősítésére, miközben biztosítjuk a munkavállalóknak a családi feladataik teljesítését.

Óvodai nevelőmunkánkban az együttesen elért sikerek ösztönöznék bennünket arra, hogy feladatainkat minél magasabb színvonalon, a gyermekek érdekeit, szükségleteit szem előtt tartva valósíthassuk meg.

Gyermekeink sokoldalú fejlesztése érdekében tehetség- és személyiségfejlesztő lehetőségeket vezettünk be (ovisport, ovifoci, sakk, angol, gyermektánc, jóga Így tedd rá!, kutyaterápia, robotika, természetbúvár, társasjáték), melyek szélesítik látókörüket, fejlesztik rész-képességeiket. Gyöngyszem fejlesztő kuckó működtetésével azonosítjuk a kiemelkedő képességű gyermekeinket, és valósítjuk meg a személyre szabott fejlesztést, tehetségtámogatást.

Célunk, hogy olyan óvodai nevelést alakítsunk ki, ahol nevelőmunkánk során gyermekeink derűs, barátságos, nyugodt óvodai légkörben fejlődjenek, szívesen járjanak óvodánkba, és személyiségfejlesztésüket sokoldalúan valósíthassuk meg.

2.2. Személyi – feltételek

Pedagógiai programunk megvalósításához a személyi feltételek biztosítottak. Minden alkalmazott rendelkezik a törvény által előírt, munkakörének betöltéséhez szükséges iskolai végzettséggel.

Munkakörök	létszám
PEDAGÓGUS	
Igazgató	1 fő
Igazgató-helyettes	1 fő
Óvodapedagógus	15 fő
NEVELŐMUNKÁT KÖZVETLENÜL SEGÍTŐK	
Dajka	6 fő
Pedagógiai asszisztens	2 fő
Óvodatitkár	1 fő
EGYÉB ALKALMAZOTTAK	
Konyhai kisegítő	2 fő
Udvaros – fűtő – karbantartó	1 fő
Takarító	1 fő
ÖSSZESEN:	28 fő

Az intézmény arculatát a népi hagyományok ápolása, a nemzeti értékeink megőrzése és továbbadása, jeles napok megünneplése, a kiemelkedő képességű gyermekek beazonosítása és fejlesztése, illetve a természeti környezetünk védelme határozza meg. Továbbképzési stratégiánk ennek megfelelően a népi kézműves technikák elsajátítására, népi énekes gyermekjátékok, a képességfejlesztés, a mozgás- és beszédfejlesztés, a játék és a környezetvédelmi ismeretek elsajátítására vonatkozik elsődlegesen.

2.3. Tárgyi feltételeink

7 csoportszobánk, fejlesztő kuckóink világosak, jól felszereltek, biztosítják a gyermekek egészséges fejlődését. Tágas udvarunk, sportpályánk, tornaszobánk, s annak felszereltsége jól támogatja az óvodáskorú gyermekek harmonikus mozgásfejlődését.

A berendezésnél törekedtünk a biztonságra, az esztétikumra, a kreatív térszervezés biztosítására.

Fontosnak tartjuk a természetes anyagok használatát, és az újrahasznosítás biztosításával a környezeti fenntarthatóság megvalósítását. A harmóniát árasztó tárgyi környezettel törekszünk körül venni a gyermekeket.

3. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

3.1. GYERMEKKÉP

Valljuk, hogy minden gyermek egyedi és megismételhetetlen személyiség.

A gyermekhez, mint egyedi, mással nem helyettesíthető individuumhoz és szociális lényhez közelítünk, akinek fejlődését genetikai adottságok, az érés általános törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti és nevelői hatások határozzák meg.

Elsődleges figyelmet fordítunk a gyermekek egyénenként változó testi és lelki szükségleteire. A gyermekközpontú, befogadó óvodai neveléssel az alábbi személyiségjegyek kibontakoztatására helyezzük a hangsúlyt:

- ✦ érzelemgazdag, együttműködő, toleráns személyiség kibontakoztatása
- ✦ a természetet óvó-védő, saját kultúráját, népi hagyományait ismerő, kreatív, fejlett esztétikai érzékkel rendelkező gyermek nevelése
- ✦ társait, és a felnőtteket megbecsülő, tisztelő, különbözőségét elfogadó, egymást segítő, szociális gyermek nevelése
- ✦ egyediségét, egyéni képességeit maximálisan kibontakoztató, kíváncsisággal, tudásszomjjal, kísérletezési kedvvel rendelkező, új tapasztalat befogadására kész, felfedező, kezdeményező gyermek nevelése
- ✦ mások, és a környezete felé nyitott, kommunikatív,
- ✦ egészségesen önérvényesítő, magabiztos, de tiszteletben tartja mások érdekeit is.

3.2. ÓVODAKÉP

Az Ispotály Utcai Óvodában a nevelők gondolkodásának, nevelő-fejlesztő munkájának a középpontjában a gyermek áll.

CÉLUNK A SZÜKSÉGLETEKET ELISMERŐ VÉDELMEZŐ NEVELÉS!!!

A ránk bízott gyermekeket a legjobb tudásunk szerint úgy neveljük és fejlesztjük, hogy az megfelelően életkori sajátosságaiknak és egyéni fejlődési ütemüknek, illetve testi-lelki szükségleteiknek.

Arra törekszünk, hogy a **családi nevelés kiegészítőjeként**, a családokkal szorosan együttműködve biztosítsuk a **gyermekek mindenekfelett álló érdekeinek érvényesülését**. Valljuk, hogy az elsődleges szocializációs színtér a család, a családi környezet. A gyermekek nevelési folyamatában feltétlenül számítunk a család tapasztalataira, javaslataira, visszajelzéseire, ennek megfelelően a családokkal történő együttműködésben igyekszünk kialakítani az **egy irányba ható nevelési-pedagógiai hatásrendszert**. Tevékenységsszervezésünk kardinális eleme a családokkal kialakított családbarát, nyílt, őszinte és konstruktív kommunikáció működtetése.

Nevelőmunkánkban törekszünk gazdag, **fejlesztő személyi- tárgyi és szellemei környezet** biztosítására. Változatos gazdag és **többszintű alkotó tevékenység biztosításával**, a személyre szabott **differenciálással, közvetlen tapasztalatszerzéssel, cselekvéssel, kreatív felfedezéssel, konstruktív együttműködéssel** teremtjük meg a hatékony megismerés lehetőségét.

Érzelemtámogatott hatásrendszert működtetve segítjük az **egyenlő hozzáférést a gondoskodáshoz, a gyermeki személyiség sokszínű fejlődéséhez**.

Hiszünk a **közösség nevelő erejében, a társas együttműködés jellemformáló hatásában**. A néphagyomány ápolás, az értékátörökítő hagyományok életkornak megfelelő közös átélése, a nemzeti identitás megélése biztosítja a gyermekek számára az emberbaráti jövőképet.

Nevelőmunkánkban nagy hangsúlyt fektetünk a sokoldalú, harmonikus személyiség kibontakozása mellett a hátrányok csökkentésére, illetve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátására is.

Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy közvetetten segítsük a következő életszakaszba (a kisiskoláskorba) való átlépés belső pszichikus feltételeinek fejlődését, valamint a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Gyermekközpontú befogadó szemléletünk nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Tiszteletben tartjuk a gyermeki jogokat: a gondoskodáshoz, az autonómiához, az egyenlő hozzáféréshez.

3.3. PEDAGÓGUSKÉP

Intézményünk minden pedagógusával szemben elvárásként megfogalmazzuk a következőket:

- ✦ Szecressen és tiszteljen minden rábízott gyermeket.
- ✦ Legyen a gyermekek jogainak biztosítója és védelmezője.
- ✦ Legyen szakmailag felkészült, önértékelése reális, nyitott a megújulásra.
- ✦ Elhivatottan munkálkodjon a gyermekek harmonikus, sokoldalú személyiségfejlesztéséért.
- ✦ Személyisége teljes megnyilvánulásában mintaként szolgáljon a gyermekek számára.
- ✦ Kommunikációja legyen kulturált, pedagógiai, szakmai hozzáértést tükröző.
- ✦ Legyen elkötelezett a színes, inspiráló derűs óvodai nevelő-fejlesztő környezet kialakítása irányában.
- ✦ Képes legyen az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramban és az Ispotály Utcai Óvoda Pedagógiai programjában közösen megfogalmazott intézményi arculat és célok megvalósítására.
- ✦ Legyen befogadó, elfogadó, toleráns, egyedi és megismételhetetlen személyiségként tekintsen minden neveltjére, azok szüleire, kollégáira. Minden gyermekben és munkatársban keresse a jót, a pozitívát, az értékeset.
- ✦ Keresse meg minden gyermekhez az egyedi és a gyermek számára is sikerélményt biztosító utat, módszereket.
- ✦ Tudjon csapatban, alkotó emberként együtt munkálkodni az alapelvek és célok teljesülése érdekében.
- ✦ Pedagógiai optimizmus jellemezze, a nehézségekre, mint kihívásra, mint megoldandó feladatra tekintsen.
- ✦ Reális önismerettel rendelkezzen, saját kompetenciáit (ismeret, tudás, attitűd) legyen képes fejleszteni.
- ✦ Törekedjen az óvoda jó hírnevének megtartására, elmélyítésére.
- ✦ Erkölcsi mintaként álljon pedagógusi, illetve emberi attitűdje a környezete számára.

3.4. DAJKAKÉP

Intézményünk minden dajkájával szemben elvárásként megfogalmazzuk a következőket:

- ✦ A lényét liassa át gycinckszeretet, tolerancia és hívatása iránti alázat.
- ✦ Ismerje az intézmény által közösen megfogalmazott célokat, s ennek szellemében tevékenykedjen szorosan együttműködve a pedagógussal, segítse a pedagógus munkáját.
- ✦ A gyermekek egyéniségét, egyéni sajátosságait, a gyermeki jogokat tartsa tiszteletben.
- ✦ Az óvoda Házirendjét ismerve, azt betartva tevékenykedjen.
- ✦ Ismerje a kompetencia határait.
- ✦ A környezete rendezettségét, tisztaságát, esztétikáját tekintse szívügyének.
- ✦ Legyen befogadó, elfogadó, toleráns, egyedi és megismételhetetlen személyiségként tekintsen minden neveltjére, azok szüleire, kollégáira. Minden gyermekben és munkatársban keresse a jót, a pozitívat, az értékeset.
- ✦ Törekedjen az óvoda jó hírnevének megtartására, elmélyítésére.
- ✦ Erkölcsi mintaként álljon emberi attitűdje a környezete számára.

4. ALAPELVEINK, ÉS AZOK MEGVALÓSULÁSA ÉRDEKÉBEN KITŰZÖTT FELADATAINK:

- ✦ **Elfogadást, tiszteletet, szeretetet, megbecsülést és bizalmat árasztó környezetet teremtünk.**
- ✦ A **gyermekek személyiségéhez igazodó neveléssel** biztosítjuk a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- ✦ Óvodánk **óvó-védő funkciójának megvalósítása** során biztosítjuk a szeretetteljes nyugalmat és érzelmi biztonságot adó kedves, derűs csoportléggkört, óvodaléggkört.
- ✦ A gyermekek számára **egyértelmű, érthető kiszámítható, értékteremtő érzelmi, erkölcsi és közösségi szokás-és szabályrendszerrel** teremtjük meg a biztonságot nyújtó szociális közeget.
- ✦ A **gyermekközpontú szemléletünk** középpontjában a szükségleteket, adottságokat, hajlamokat feltáró **gyermekmegismerés** áll.

- ✦ Olyan **tevékenységeket szervezünk**, melyek a gyermekek számára fontosak, örömteliek, ő maguk állnak azok középpontjában, létrehozásukhoz alkotás hozzátartozik.
- ✦ **Nevelésünk érzelmi alapja a szeretetkapcsolat.** Boldog Óvoda Boldogságóra programjával, boldogságfokozó technikák megismertetésével bizonyítjuk, hogy a gyermekek is képesek kompetens, felelős résztvevőivé válni a saját boldogságuknak.
- ✦ **A megismerési folyamataink szervezési elvei: párhuzamosság, érdeklődési csoportoknak való megfelelés, tevékenységekben történő megvalósulás.**
- ✦ Napjaink jelensége az erkölcsi értékmérők megváltoztatása és az értékvesztés állapota indokolja programunk **értékmegőrző, értékközvetítő** célmegjelölését. Ennek biztosítására megismertetjük gyermekeinket **népi kultúránk** tárgyi, színpozíciós és formavilágával, **néphagyományainkkal, népszokásainkkal**, zenei népi örökségünkkel.
- ✦ A **játék kiemelt szerepét** preferáljuk.
- ✦ A megismerési folyamatban a **gyermekek játékos alaptermészetére építünk.**
- ✦ Az óvodáskorú gyermek szemléletes-cselekvő gondolkodását figyelembe véve kardinális elveink a **tevékenység- és cselekvésközpontúság.** Támogatjuk neveltjeink, a gyermeki gondolkodásban és cselekvésben megnyilvánuló sajátos látásmódját.
- ✦ A gyermekek **testi és lelki szükségleteinek kielégítése** áll nevelőmunkánk homlokterében.
- ✦ Biztosítjuk a **gyermeki jogok érvényesülését:** egyenlő hozzáférés, gondoskodás, egyéni bánásmód, inklúzió (integráció, egyenlő esélyek biztosítása, differenciálás)
- ✦ Az óvodáskorú gyermek **érzelemvezérelt gondolkodására** építünk, amikor
 - a közös élmény-szokás és normarendszert, állandó értékrendet, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkört, pozitív érzelmi töltésű személyközi kapcsolatokat hozunk létre,
 - teret engedünk erkölcsi szociális érzékenységének, éntudata és önkifejezési törekvései fejlődésének,
 - az emberek közötti különbségek elfogadására, mások megértésére neveljük Őket.
- ✦ Sajátos nevelési igényű gyermekek **integrált nevelését** valósítjuk meg az Alapító okiratban leírtak alapján.

- ✦ **Egészségfejlesztési programunk** hatékonyan támogatja az egészséges életmód szokásainak kialakítását, változatos mozgási lehetőségek alkalmazását, és az egészség megőrzés szokásainak alakítását.
- ✦ **Környezettudatos magatartás** megalapozását végezzük a környezetünk védelmével és megóvásával kapcsolatos szokások alakításával. Zöld Óvoda program megvalósítása során arra törekszünk, hogy kialakítsuk a gyermekekben az aktív cselekvés igényét és a felelős magatartást a fenntarthatóság érdekében. Az Állatbarát Óvodai program kapcsán a gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, ismereteire, egyéni és közös élményeire építve a sokoldalú érzékelésen és tevékenységközpontú tapasztaláson alapuló nevelés megvalósítására törekszünk. **Tudatos szemléletformálással**, kongruens tevékenységeink által segíthetjük óvodásainkat, hogy a természetet óvó, védő felnőttjeivé váljanak.
- ✦ A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek biztosítjuk az **önazonosság** megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelmét.

5. ÓVODÁNK ÁLTALÁNOS NEVELÉSI FELADATA AZ ÓVODÁSKORÚ GYERMEK TESTI ÉS LELKI SZÜKSÉGLETEINEK KIELÉGÍTÉSE, TESTI, LELKI ÉS ÉRTELMI FEJLESZTÉSE, EZEN BELÜL:

1. Egészséges életmód alakítása
2. az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
3. az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

5.1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

Feladatok és tevékenységek az egészségfejlesztésért

FELADAT	TEVÉKENYSÉG	HATÁRIDŐ	FELELŐS
A csoportszobák és gyermeköltözők környezetének kialakítása	A csoportnaplókban tervezett napokon és alkalmi megfigyelések keretében folyamatosan	A tevékenységi tervekben meghatározott napokon, időszakokban	Óvodapedagógusok Igazgató

FELADAT	TEVÉKENYSÉG	HATÁRIDŐ	FELELŐS
Egészséges étkezés	Hetente tartunk vitaminnapokat a szülők segítségével, ahol a gyermekek friss gyümölcsöket és zöldségeket fogyaszthatnak. Évente a Testünk témakörében szervezeten felhívjuk a figyelmet az egészséges táplálkozásra, és a rendszeres mozgás fontosságára.	Hetente a csoportok által egyénileg kijelölt napokon A csoportnaplókban tervezett időpontok szerint	Óvodapedagógusok Igazgató
Mentálhigiénés-hét	Programok a testi- lelki egészség megőrzése jegyében intézményi szinten	minden év novemberében	Óvodapedagógusok Igazgató
Társadalmi környezet témájának feldolgozása	Lakóhelyünk. Nemzeti ünnepeink, hagyományaink megismerése, megünneplése. Orvos gyógyító munkája. Könyvtárlátogatás. Sportok Foglalkozások - mesterségek Épített környezetünk: szobrok, épületek. Városi közlekedés szabályainak megismerése, közlekedési eszközök.	A csoportnaplókban tervezett napokon és alkalmi megfigyelések keretében folyamatosan.	Óvodapedagógusok Igazgató
Természeti környezet témájának feldolgozása	Megfigyelések az évszakok változásával kapcsolatban. Az időjárás jellegzetességei. Hazánk növény és	A csoportnaplókban tervezett napokon és alkalmi megfigyelések keretében folyamatosan.	Óvodapedagógusok Igazgató

FELADAT	TEVÉKENYSÉG	HATÁRIDŐ	FELELŐS
	<p>állatvilága. Gyümölcsök, zöldségek. Veteményezés, hajtatás, ültetés, kertgondozás, Természetvédelmi és jeles napok megünneplése. Testünkkel, testrészek, érzékszervek funkcióinak, megismertetése, játékok.</p>		
Gyermeknap	A „Mosolybirodalommal” közös szervezett program, ami mozgásos játékokra épül	május	Óvodapedagógusok Igazgató
Sportnap	Apa – fia futball rangadó intézményi szinten Akadályversenyek, sportversenyek	tavaszi	Óvodapedagógusok Igazgató
Tavaszi Fesztivál	Az óvodai virágos – és veteményeskertek gondozása közösen a családokkal	tavaszi	Óvodapedagógusok Igazgató

Az egészségfejlesztési gyakorlatunk részletes leírása a Mellékletek 9.2. pontjában olvasható.

5.2. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Az óvodáskorú gyermek viselkedésére, személyiségfejlődésére akkor tudunk a legeredményesebben hatni, ha az érzelmeit aktivizáljuk.

Mivel a gyermek a szülei pszichikumát tükrözi vissza, ezért elsődleges feladatunknak tekintjük a szülői háttér feltárását, így a megfelelő pedagógiai ráhatás érdekében jó szülő – nevelő kapcsolatot alakítunk ki.

Óvodánkban olyan családias, otthonos, derűs, kiegyensúlyozott, szeretettel léghőrt alakítunk ki, amely a gyermeknek érzelmi biztonságot nyújt, és támogatja az érzelmi kötődések kialakulását.

A gyermeket állandó értékrendnek kell körülvennie!

AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS	
Célok	Feladatok – feltételek megteremtése
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Az óvodáskorú gyermek érzelemvezérelt magatartásának támogatása. ➤ Közösségi élményeken keresztül fejlődjenek a gyermekek erkölcsi-akarati tulajdonságaik és szokás-normarendszerük. 	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Az óvodába lépéstől kezdve pozitív érzelmeket közvetítünk. ✦ Az óvodapedagógus – gyermek, gyermek – dajka, gyermek – gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemzi. ✦ Segítjük a gyermek éntudatának alakulását, az önérvényesítés és az önkifejezés stratégiáinak megtanulását. ✦ Megteremtjük a lehetőséget annak, hogy a gyermek kielégítse természetes társas szükségleteit. ✦ Az emberek különbözőségének elfogadására, megértésére neveljük a gyermekeket. ✦ A személyiség teljes elfogadásával étékelésünkben a pozitív megerősítés elve dominál. ✦ Elfogadást, tiszteletet, szeretetet, megbecsülést és bizalmat árasztó környezetet teremtünk. ✦ A gyermekek személyiségéhez igazodó neveléssel biztosítjuk a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.

AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS	
Célok	Feladatok – feltételek megteremtése
<p>➤ Legyenek nyitottak szűkebb és tágabb környezetük megismerésére, mely által képesek lesznek kötődni szülőföldjükhöz, keresztény kulturális értékeikhez.</p> <p>➤ Értsék meg az emberi különbözőségeket, fogadják el azokat, tiszteljék, kezeljék azt természetesen.</p> <p>➤ Befogadó pedagógia megvalósulása</p>	<p>✦ Óvodánk óvó-védő funkciójának megvalósítása során biztosítjuk a szeretetteljes nyugalmat és érzelmi biztonságot adó kedves, derűs csoportléggkört, óvodaleggkört.</p> <p>✦ A gyermekek számára egyértelmű, érthető kiszámítható, értékteremtő érzelmi, erkölcsi és közösségi szokás- és szabályrendszerrel teremtyük meg a biztonságot nyújtó szociális közeget.</p> <p>✦ A nemzeti hagyományok ápolásával biztosítjuk, hogy a gyermek megismerje környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alapja.</p> <p>✦ Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlődésének támogatása érdekében együttműködünk a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.</p> <p>✦ Az óvodapedagógus elfogadó, megértő, segítő beállítódása, valamint a társak ösztönző, példanyújtó hatása érzelmi támaszt nyújt a sajátos nevelést igénylő gyermekek számára.</p> <p>✦ A szociális viselkedéshez szükséges érzelmi, akarati tulajdonságok, kompetenciák alakítására (szükségletek, hajlamok, attitűdök, rutinok, meggyőződések) nagy hangsúlyt fektetünk.</p> <p>✦ A gyermekek erkölcsi tulajdonságainak megalapozása /együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség/ kardinális feladatunk.</p> <p>✦ Óvodásainknak megteremtjük a feltételeket arra, hogy felfedezhessék a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jót, szépet,</p>

AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS	
Célok	Feladatok – feltételek megteremtése
<p>➤ Erkölcsi modell biztosítása</p>	<p>szülőföldünk és a család megbecsülésére, a kulturális értékeink tiszteletére, és hazaszeretetre neveljük őket.</p> <p>✦ Az óvoda valamennyi dolgozója viselkedése, kommunikációja, bánásmódja modellértékű szerepét hangsúlyozzuk nevelőmunkánkban.</p> <p>✦ A szocializáció szempontjából különösen fontosnak tartjuk a sok közös élményen, tapasztalaton alapuló közös tevékenységek gyakorlását, valamint a különböző munkákban, ünnepeken (jeles napok, hagyományok, ünnepek, programok) való részvételt.</p> <p>✦ A befogadást pozitív érzelmi hatás mellett folyamatosan és fokozatosan valósítjuk meg, igény szerint a szülők bevonásával.</p> <p>✦ A pozitív gyermeki kapcsolatok kialakulását a drámapedagógiai játékok alkalmazásával is elősegítjük.</p>

5.3. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSULÁSA	
Célok	Feladatok – feltételek megteremtése
<p>➤ Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósuljon</p> <p>➤ A mintaadó beszélő környezet legyen jelen az óvodai</p>	<p>✦ Az óvodai nevelőtevékenység egészében biztosítjuk a kommunikáció lehetőségét.</p> <p>✦ A gyermekre ható nevelői kommunikáció helyes mintaadással, szabályközvetítéssel történik.</p> <p>✦ Hagyunk elegendő időt a gyermeki kérdések támogatására, a kommunikációs kedvük fenntartására.</p>

5.3. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSULÁSA

Célok	Feladatok – feltételek megteremtése
<p>nevelőtevékenység egészében</p> <p>➤ az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés, az anyanyelvi kultúra, magatartás fejlesztése, a kommunikáció különböző formáinak differenciált fejlesztése.</p> <p>➤ A magyar nyelv szépségének, egyediségének, kifejező erejének megismertetésével alapozzuk meg a gyermekek biztonságos önkifejezését, gyarapítjuk szókincsét.</p> <p>➤ Az óvodáskorú gyermekek kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve szerezzen további tapasztalatokat, élményeket.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Törekszünk a szociális kontaktus, kötődés kommunikáció megvalósulására. ✦ Tapasztalatszerzések, felfedezési, kísérletezési lehetőségek biztosításával teremtjük meg a tapasztalatok és az élmények szerzésének, és feldolgozásának lehetőségét. ✦ Élethelyzetekben történő tapasztalatszerzést valósítunk meg. ✦ Spontán és szervezett ismeretnyújtás keretein belül, játékos szituációk teremtésével biztosítjuk az intellektuális tanuláshoz szükséges kognitív képességek fejlesztését (megfigyelés, emlékezet, érzékelés, észlelés, figyelem, gondolkodás, alkotóképesség) ✦ Differenciált egyéni képességfejlesztést valósítunk meg, mely alapos gyermekismeretre épül, a gyermek önmagához képest történő fejlődését biztosító fejlesztési terv alapján, egyéni bánásmód alkalmazásával. ✦ A kiemelkedő képességű gyermekek számára külön biztosítjuk a fejlődés lehetőségét. ✦ Értelmi nevelésünk fontos kritériuma a tudatos tervezés, a pozitív megerősítés, és a szituáció érzékeny óvónői magatartás állandó jelenléte. ✦ A pszichikus képességstruktúrák fejlődését egyénenként nyomon követjük, fejlesztési feladatokat tervezünk, melyeket a napi folyamatban valósítunk meg. ✦ Az értelmi fejlesztést cselekvés biztosításával, tevékenységekben valósítjuk meg.

5.3. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSULÁSA

Célok	Feladatok – feltételek megteremtése
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ösztönző környezet kialakítása ➤ A párhuzamosság, érdeklődési csoportoknak, és tevékenységben megvalósuló szervezési elvek érvényesüljenek. 	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Hatékony együttműködésre törekszünk a családdal és a logopédussal a megelőzés és a korrekció érdekében. ✦ Az óvodapedagógus a gyermekek tapasztalataiból, élményeiből kiindulva, velük együtt választ témát, projektet.

6. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI:

Alapelvek:

6.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK – a nevelőmunka szereplői

1. A gyermekek mindenek felett álló érdeke áll a nevelőmunka középpontjában.
2. Az óvodapedagógus jelenléte, személyisége, elfogadó, segítő támogató attitűdje meghatározó a nevelés egész időszakában, az óvodapedagógus jelenti a modellt a gyermekek számára.
3. A nevelőmunkát segítők (dajkák és pedagógiai asszisztensek), a pedagógusokkal való szoros együttműködésben járulnak hozzá a nevelés sikerességéhez.
4. Képzett szakemberek (fejlesztő pedagógus és gyógypedagógus) segítségét vesszük igénybe a sajátos nevelési igényű, és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek hatékony neveléséhez, fejlesztéséhez.
5. Óvodánk befogadja hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit
6. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

6.2. TÁRGYI FELTÉTELEK

Az óvoda épülete és udvara megfelelő tárgyi feltételek meglétével alkalmas a pedagógiai program megvalósítására.

A tárgyi infrastruktúra a gyermekek biztonságát és kényelmét igyekszik szolgálni. Az udvaron kialakított szánkódomb, a tornaszoba, a műfüves sportpálya, a fejlesztő helyiség és a 7 csoportszoba biztosítja a mozgás és a játéki igény kielégítését.

A belső és külső terek szín és formavilága, illetve anyaghasználata harmóniát árasztó.

A tárgyi eszközök a gyermekek által könnyen hozzáférhető helyen és módon, a biztonságukat figyelembe véve kerültek elhelyezésre.

A testület szakmai párbeszédéhez, a dolgozók napi biztonságos munkavégzéséhez, és a szülőkkel történő partneri viszony ápolásához alkalmas helyiségekkel rendelkezünk.

6.3. A TEVÉKENYSÉGEK IDŐKERETEINEK TERVEZÉSE

NAPIREND

- ✦ A gyermekek egyéni szükségleteihez igazodik.
- ✦ Az óvodás gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységeken keresztül fejezi ki, ezért a gyermeki tevékenységnek a teljes nevelési időben érvényesülnie kell.
- ✦ Biztosítja a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéshez a differenciálási lehetőséget.
- ✦ A tízórai, uzsonna folyamatosan történik, az ebéd egyszerre zajlik. A naposok szerepe a tízórai és az uzsonna idején csak a terítők fel és leszedésére, a szalvétatartók és kancsók kihelyezésére korlátozódik. Az étkezések végén az ebédhez hasonlóan részt vesznek a rendrakásban.
- ✦ Tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre.
- ✦ Egyszerre biztosítja a folyamatosságot, és a periodikusan visszatérő tevékenységek állandóságát.
- ✦ Minden esetben építünk a rendszeresen visszatérő tevékenységek érzelmi biztonságot teremtő erejére.
- ✦ Érvényesül a rugalmasság az előre nem látható események, beillesztése miatt.
- ✦ A napi tevékenységek tervezésénél kardinális szempont a folyamatosság, párhuzamosan végezhető 5-35 perces, növekvő időtartamú tevékenységek, melynek legjelentősebb hozzáadott értéke a játékra fordítható egybefüggő idő.
- ✦ A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos készségeik és képességeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, az egyéni képességeikhez igazodva iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.
- ✦ A játéktevékenységekben integráltan jelennek meg a fejlesztés különböző szinterei és lehetőségei, kiemelt figyelemmel az anyanyelvi nevelésre, a környezettudatosság erősítésére, az

érzelmi intelligencia, az esztétikus vizuális látásmód kialakítására és a népi hagyományok ápolására.

- ✦ A tevékenységek közötti harmonikus arányt teremtjük meg.
- ✦ A játék kitüntetett szerepe megvalósul. Fő szempont az szabad játék biztosítása, amelyet időnként szakítanak meg az életritmus szükséges tevékenységei (étkezés, pihenés, stb.) és az egyéni képességfejlesztés kötetlen foglalkozásai. Gyakorlatilag az étkező és pihenő órákat leszámítva biztosítjuk a folyamatos játékot.
- ✦ A pihenésből való ébredés is folyamatosan zajlik az utolsó félórában, amennyire ez a pihenni vágyók zavarása nélkül megvalósítható. Az iskolába készülő nagycsoportosok, vagy egyáltalán nem alvó gyerekek felkelhetnek az utolsó félórában. Azok, akik felkeltek csendes foglalatosságba kezdhetnek, de jó alkalom lehet az egyéni képességek fejlesztésére is.
- ✦ A szeptember 01-től május 31-ig terjedő időszak napirendjét a fentiek szerint, a gyermekek biológiai (életkor, alvás-mozgásigény, étkezés rendszeres időpontja), társas szükségleteit szem előtt tartva kell az óvodapedagógusoknak kialakítania.
- ✦ Mivel a nevelés nem zárul le május 31.-én, ezért a nyári időszak napirendjének is (június 01-től augusztus 31-ig) tartalmaznak, a gyermeki szabadságot tekintetben tartónak, gondosan megtervezettnek kell lennie. Az óvodapedagógus ebben az időszakban is a gyermekek számára kötetlen formában, az évszak örömeit, lehetőségeit kihasználó tevékenységeket biztosít.

HETIREND

- ✦ A hetirend biztosítja az óvodás gyermekek számára a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet.
- ✦ Törekszünk az egyensúly fenntartása az értelem, érzelem, akaratfejlesztő tevékenységek között. Megteremtjük a tevékenységek egyensúlyát, a szabad játék elsődlegességét megtartva.
- ✦ A periodikusságot biztosítva viszünk rendszert a gyermekek életébe.
Az érzelmi nevelésünk minősége, a kreativitás nevelés hangsúlyozása, mint gondolkodásmód hatja át minden tevékenységünket. Az érzelem, mint alap biztosítja a többi tevékenység egyensúlyát.
- ✦ Segíti a csoportok életritmusának ütemezését.
- ✦ A hetirend összeállításánál arra figyelünk, hogy jusson elég idő a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására. Ez a fajta rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás elősegíti, hogy a hetirend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen.

- ✦ A mindennapos mozgás szervezése játékos formában valósul meg, az időjárásnak megfelelően a tornaszobában, a műfüves pályán, a teraszon vagy a szabadban.
- ✦ A hetirendet is a csoportok óvodapedagógusai készítik el a csoport és a gyermekek szükségleteihez igazodva.

6.4. ÓVODÁNK CSOPORTSZERKEZETE

Óvodánkban a hagyományoknak megfelelően **heterogén csoportokban** neveljük a gyermekeket, mely kiválóan alkalmas a családi nevelés elveinek alkalmazására.

A csoportszerkezet kialakításakor törekszünk arra, hogy:

- a csoportok között megfelelő legyen a hátrányos helyzetű, és sajátos nevelési igényű gyermekek aránya.
- a nemek és az azonos korosztályú gyermekek arányos elosztása megfelelő legyen,
- a családias jegyek, az inkluzivitás megjelenítésére épüljenek, kerüljük a szegregáló megoldásokat
- Heterogenitásra a csoportszervezésben: (többféle, különböző) életkorok, nemek és speciális nevelési igényű gyermekek együttese a csoportban;
- az érzelmi alapú társas viszonyok feltételeinek biztosítására, a szeretetkapcsolat kialakulásának megteremtésére,
- figyelembe vesszük a testvéri és baráti kapcsolatokat,

A nevelőmunka a pedagógus számára a heterogén csoportban spirálisan előrehaladó nevelési folyamat, s nem egy ciklikusan ismétlődő szakaszos tevékenységet jelent.

Az óvodai élet mindennapjaiban lehetőséget biztosítunk a csoportok közötti átjárhatóságra, egymással történő kommunikációra, kooperációra. A nagy udvarunk lehetőséget ad a különböző korcsoportok közös tevékenységeire, együtt játszására.

6.5. GONDOZÁS

A gondozás kiemelt szerepét hangsúlyozzuk. A gondozási tevékenység folyamata is nevelés által történik, remek lehetőséget kínál a másodlagos kötődés kialakítására, erősítésére. A nevelőmunkát segítők és az óvodapedagógusok közötti szoros együttműködés, az azonos értékrend segítik a gyermekek önállóságának kialakítását, annak megszilárdítását. Az óvodapedagógus a gyermekek gondozásakor is nevel, építi kapcsolatait, pozitív érzelmi viszonyát a gyermekekkel, egyúttal az egyéni fejlődéshez igazodva segíti a gyermekek önállóságának fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.

6.6. BEFOGADÁS

A gyermek óvodai életbe történő beilleszkedése a **befogadással** kezdődik. Az óvodába lépő csöppségek már egy **hagyományokkal rendelkező, kiegyensúlyozott élettérbe érkeznek**. Ez a közeg megnyugtatóan hat az érkező gyermekekre, mert nemcsak az óvodapedagógusok és a dajka nénik fogadják őket szerető gondoskodással, hanem az anyáskodó nagyk is. A befogadás a csoportokban folyamatosan történik. Fontos az óvodapedagógusok meleg, szeretetteljes attitűdje, amely felkelti a gyermekek érdeklődését, ragaszkodását. Arra törekszünk, hogy megkönnyítsük a **fokozatos elválást**, ezért biztonságot nyújtó, nyugodt, elfogadó környezetet biztosítunk.

Intézményünkben a befogadás folyamata **rugalmasan** történik, hisz mindig a **gyermek személyiségéhez igazodunk**, figyelve **sajátos igényeire, testi-lelki szükségleteire**. A gyermek behozhatja azokat a **kedves tárgyait**, amelyek megnyugtadják, s ott tarthatja addig, ameddig ennek szükségét érzi. Időt hagyunk, hogy elfogadja az új környezetet és személyeket, valamint lehetőséget biztosítunk az **anyás/szülős jelenlétre**, befogadásra.

Fontos számunkra a szülőkkel való jó kapcsolat kiépítése, mert a családi nevelést kiegészítve, **harmonikus együttműködésben** alapozhatjuk meg a gyermek későbbi, sikeres életéhez szükséges készségek, képességek optimális fejlődését. Tudjuk, hogy a melegségben, szeretetben növekvő gyermek jobban átvészeli az élet viszontagságait.

Óvodánkban lehetőséget adunk arra, hogy **testvérek**, vagy azonos bölcsődei csoportból érkezők, valamint azok a gyermekek, **akik ismerik egymást**, érzelmileg kötődnek egymáshoz, **azonos csoportba kerüljenek**. A befogadás ideje alatt a csoport mindkét óvodapedagógusa az egész nap folyamán együtt van a gyermekekkel.

6.7. A NEVELÉS TERVEZÉSE

Cél: A tervezés módja, formája és tartalma koherens legyen a Pedagógiai Programban megfogalmazott alapelvekkel, célokkal, feladatokkal.

Az óvodai nevelés tervezését a gyermekek megismerését és fejlesztését különböző, az óvodapedagógusok által készített tervezések, értékelések, dokumentumok szolgálják.

Alapelveink:

- ✦ A gyermekcsoport hatékony nevelésének és fejlesztésének alap feltétele az alapos gyermekismeret.
- ✦ A nevelés tervezésekor az inklúzió szemléletét alkalmazzuk (differenciálás, esélyteremtés és egyénre történő tervezés).
- ✦ Nevelőmunkánkban a gyermek is aktív részese az alkotás, a kitalálás, felfedezés, a felismerés és megoldás együttes élményének. Tervezőmunkánk alapját képezik a gyermeki ötletek, elképzelések. Úgy véljük, hogy ez adja az alapját a gyermek – felnőtt közös munkálkodás, felfedezés, együttes élményének.
- ✦ A tervezés tükrözi a helyi program szellemiségét arculatát: tevékenységközpontúság, játékoság, környezettudatos szemlélet, egészséges életvitel megalapozása, néphagyományőrzés, hagyományápolás, jeles napok megünneplése, tehetséggondozás.
- ✦ A nevelés-megismerés tervezését komplex egységként kezeljük, többoldalú tapasztalatszerzést tervezünk. Mindezt jól támogatja a projektalapú tervezés és megvalósítás.
- ✦ A nevelés – tanulás tervezése egymásra épül, egymást kiegészítve segíti a gyermekek és a közösség fejlődését.
- ✦ A tervezett tartalmakat tevékenységekre bontva határozzuk meg, melyek hatékonyan támogatják a gyermekek cselekvő aktivitásának megvalósulását.
- ✦ A tervezésben tükröződik az óvoda egyedi arculata mellett a pedagógusok sokszínű személyiségéből adódó változatos tevékenységkínálat.
- ✦ Megjelennek a drámapedagógia és a kooperatív technikák elemei is a napi tervezésben.
- ✦ A tervezést minden esetben anyaggyűjtés előzi meg, ami lehet szellemi és tárgyi vonatkozású, és segíti a családok számára a betekintést, és a mind szélesebb körű részvételt az óvodai nevelésben, a gyermekek közös nevelésének szolgálatában.
- ✦ A megvalósult munka eredményeinek elemzésére, értékelésére építve történik a következő tervezési ciklus feladatainak meghatározása.
- ✦ A gyermekcsoportok tervének elkészítése minden esetben az egy csoportban dolgozó óvodapedagógusok közös tevékenysége, így közösen felelősek a terv megvalósításáért.

- ✦ A gyermekek egyéni fejlesztési tervének elkészítéséhez elengedhetetlen a csoport óvodapedagógusainak együttműködése, a közös egyeztetés, szükség esetén a szakemberrel való konzultáció, illetve a szakvélemények figyelembevétele.

A tervezés előzményeként figyelembe vesszük:

- ✦ a gyermeki megfigyelések eredményeit,
- ✦ a gyermekek egyéni élményeit
- ✦ a gyermekcsoport közösen átélt élményeit,
- ✦ helyi sajátosságokat,
- ✦ gyermekeinket ért tudatos és spontán hatások tartalmát,
- ✦ a tartalmak közvetítésének alkalmait,
- ✦ a különböző óvodai dokumentumokban rögzített megfigyeléseket, értékelő feljegyzéseket, és mindezek elemzését követően, az eredményekre építve tervezzük a gyermeki megismerés és nevelés tervét.

Intézményünk adminisztratív folyamatai 2024.09.01-től elektronikus formában, az **oviKRÉTA** rendszeren keresztül történik. Az oviKRÉTA rendszerben GDPR és a magyar adatvédelmi törvények előírásainak megfelelően intézményünk biztosítja a személyes adatok védelmét, biztonságát.

A rendszerben kezelt adatok köre a következő:

- a gyermekek, szülők, gondviselők személyes adatai
- egészségügyi, nevelési adatok
- a gyermekek jelenlétének követése, hiányzások nyilvántartása
- a gyermekek fejlődésének dokumentálása
- az óvodai tevékenységek, programok és egyéb események nyilvántartása.

A rendszerben kezelt adatokhoz csak a jogosultsággal rendelkezők férhetnek hozzá. Az adatkezelés jogalapja a szülők beleegyezése, illetve a törvényekben előírt kötelezettségek. A szülők jogot formálhatnak arra, hogy kérjék a gyermekeik adataiban történő módosítást vagy azok törlését, ha azok nem helyesek vagy már nem relevánsak.

Az óvodapedagógusok számára az alábbi dokumentumok adminisztrálása kötelező:

Felvételi és mulasztási napló, étkezési nyilvántartó lap

Csoportnapló (tervek, értékelések, megfigyelések) - az óvoda nevelőközössége által készített, a törvényi rendeletben meghatározott tartalmi elemekkel. A nevelési éven belül időszakonként tervezni kell nevelési és szervezési feladatokat, valamint a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek keretében az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységrendszer tartalmi elemeit.

A tudatos pedagógiai folyamatszabályozás, a tervek szerinti megvalósulási folyamat monitorozását is jelenti. A fejlesztési célok, feladatok és a tanulási folyamat tevékenység-szervezése, a gyermekek nevelési-tanulási folyamatában alkalmazott pedagógiai hatások, eszközök módszerek megválasztására, mindezek rugalmas, az aktuális helyzethez, a gyermek aktuális érzelmi állapotához igazítása, és a pedagógia folyamat eredményességének, értékelésére az óvodapedagógusok feladata. A reflexiók a tématervek megvalósítását követően készülnek el, és alapját adják a következő tervezési szakasznak.

Tevékenységalapú tervek – készítése 3-4 hetente történik a gyermekek érdeklődésétől, a feldolgozandó téma jellegétől, és jeles napok függvényében. A külső világ tevékeny megismerése, a természeti, társadalmi környezet megismerése, a közösen szerzett élmények és felfedezések képezik, a nevelési-tanulási folyamatok integrálási alapját, mely által, mint komplexitás tényezőhöz, komplexen kapcsolódnak a **különböző tevékenységi formák, műveltségterületek**: A természet, társadalmi valóság megismerése céljából:

- A külső világ tevékeny megismerése és matematikai tartalmú tapasztalatszerzés. A társadalmi érintkezést meghatározó komplex tevékenység.
- Anyanyelvi nevelés
- Verselés-mesélés
- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Művészeti tevékenységek
- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- Mozgás, mindennapos testnevelés
- Játék

A tervezési sablon az intézmény nevelőtestületének munkája, mely lehetőséget ad az intézményi arculat megjelenítésére is. A speciális, kiemelt, különleges pedagógiai nevelési tartalmainak, értékeinek megfelelően, egyedi hozzáadott értékével, kiegészíti, több szempontúvá teszi, a heti téma és tevékenység-tartalmakat, a sajátos arculat szerinti pedagógiai orientáltsággal, kiszélesíti és mélyíti az adott tanulási folyamat, fejlesztési lehetőségeit, módszereit, eszközeit.

Heti felkészülés feljegyzései – gyakornokok számára Ez a havi tevékenységterv heti és napi lebontását kívánja meg, ami a tudatos tervezés mind hatékonyabb elsajátítását segíti.

A gyermek fejlődésének nyomon követése napló

Az EMMI Rendelet 63.§-a határozza meg az óvodás gyermek fejlődésének figyelemmel kísérésével kapcsolatos szabályokat.

Cél:

- ✦ A gyermekek személyiségfejlődésének nyomon követése, differenciált fejlesztése, a részképességzavarok feltárása (kiemelten az SNI, BTMN, a HH, a HHH és a migráns gyermekek), illetve a szülők tájékoztatása gyermekük fejlődéséről.
- ✦ Biztosítani, hogy minden gyermek önmagához viszonyítva a lehető legteljesebben fejlődjön.
- ✦ A gyermekek egyéni fejlődési mutatóinak, mérési ciklusonkénti eredményeit gyermekcsoportonként, és intézményi szinten is összehasonlíthatóvá tenni, értékelésre, elemzésre alkalmas módon rögzíteni.
- ✦ A gyermek megfigyelési és mérési eredményeiből kiindulva az óvodapedagógus elkészítse a gyermek egyéni fejlesztési tervét, illetve kiemelt fejlesztést igénylő gyermek esetében a kiemelt fejlesztési tervét, ezeket folyamatosan monitorozza a folyamatos és eredményes képességfejlesztés érdekében.
- ✦ A csoportos és intézményi eredményértékek változásainak elemzése, értékelése által, a tények és tapasztalatok alapján, a csoportos és intézményi pedagógiai folyamatainkra visszahatva, vizsgáljuk az elméleti- és gyakorlati nevelő munkánkat, és ha szükséges, akkor ezek legfőbb alapját biztosító pedagógiai programunkat is vizsgáljuk, esetleg korrigáljuk.

Nyomon követési protokoll:

1. **Bemeneti szint** megállapítása: az óvodai befogadás alkalmával a megfigyeléseket követően rögzítjük a tapasztalatokat.
2. A családok **anamnézist** töltenek ki a gyermekükről. Az általunk összeállított anamnézisben tudunk tájékozódni a gyermekek óvodai életet megelőző fejlődéséről.
3. A gyermekről, a nevelésben részesülő időszak alatt, a **formális megfigyelések** tapasztalatait rögzítjük a 3-7 éves gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentumban: gyermekproduktumok elemzése, tevékenység-megfigyelés; a szabad játékban való megfigyelés; a beszélgetés; az egyes gyermekekre vonatkozó lejegyzések gyűjtése; az egyéni, páros, mikro

csoporthoz, irányított játékos feladatokban történő mérések; a gyermeki alkotások, illetve ezek elemzését; szociometriai mérések értékelése, a gyermek által végzett játékos feladatokban róla szerzett tapasztalataink, másrészt, indirekt módon is hozzájutunk, a napi óvodai helyzetekben, így ebben a célorientált megfigyelésfolyamatban számos egzakt és dokumentált adathoz jutunk hozzá.

Nevelési évenként kétszer tájékoztatjuk a családokat a gyermek aktuális fejlettségéről.

Ehhez folyamatos megfigyelés végzünk a következő képességterületeken:

- Testi képességek, egészséges életmód
- Kognitív képességek
- Szociális képességek – erkölcsi fejlettség
- Játék
- Anyanyelvi és beszédfejlettség

4. A gyermekek **diagnosztikus eljárással történő mérését** 5 éves kortól végezzük, melyhez a **DIFER** mérőeszköz rövid változatát alkalmazzuk. A mérést november végéig valósítjuk meg, melynek eredményéről készül a fejlesztési terv.

DIFER (diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer – elemi alapkészség mérése) Kritikus elemi készségek diagnosztikus értékelésére alkalmas tesztrendszer, amely 7 területet mér.

1. Beszédhanghallás
2. Írásmozgás – koordináció
3. Relációs szókincs
4. Elemi számolás
5. Következtetés
6. Összefüggés – megértés
7. Szocialitás

5. Nevelési feladatok megvalósítása a tervezések alapján
6. Szükség esetén a mérési-megfigyelési **dokumentum átadása** a szülőknek az iskolakötelezettség megkezdését halasztó kérelemhez.
7. Szükség esetén **szakemberek bevonása**.
8. Gyermekek egyéni fejlődésének **megfigyelése, megfigyelések rögzítése, értékelése**.
9. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztésében, minden esetben a megyei, járási szakértői véleményekre alapozva, a szakemberekkel egyeztetve, és pedagógiai együttműködésben valósítja meg a gyermekek, integrált, egyéni, nyomonkövető fejlesztését.

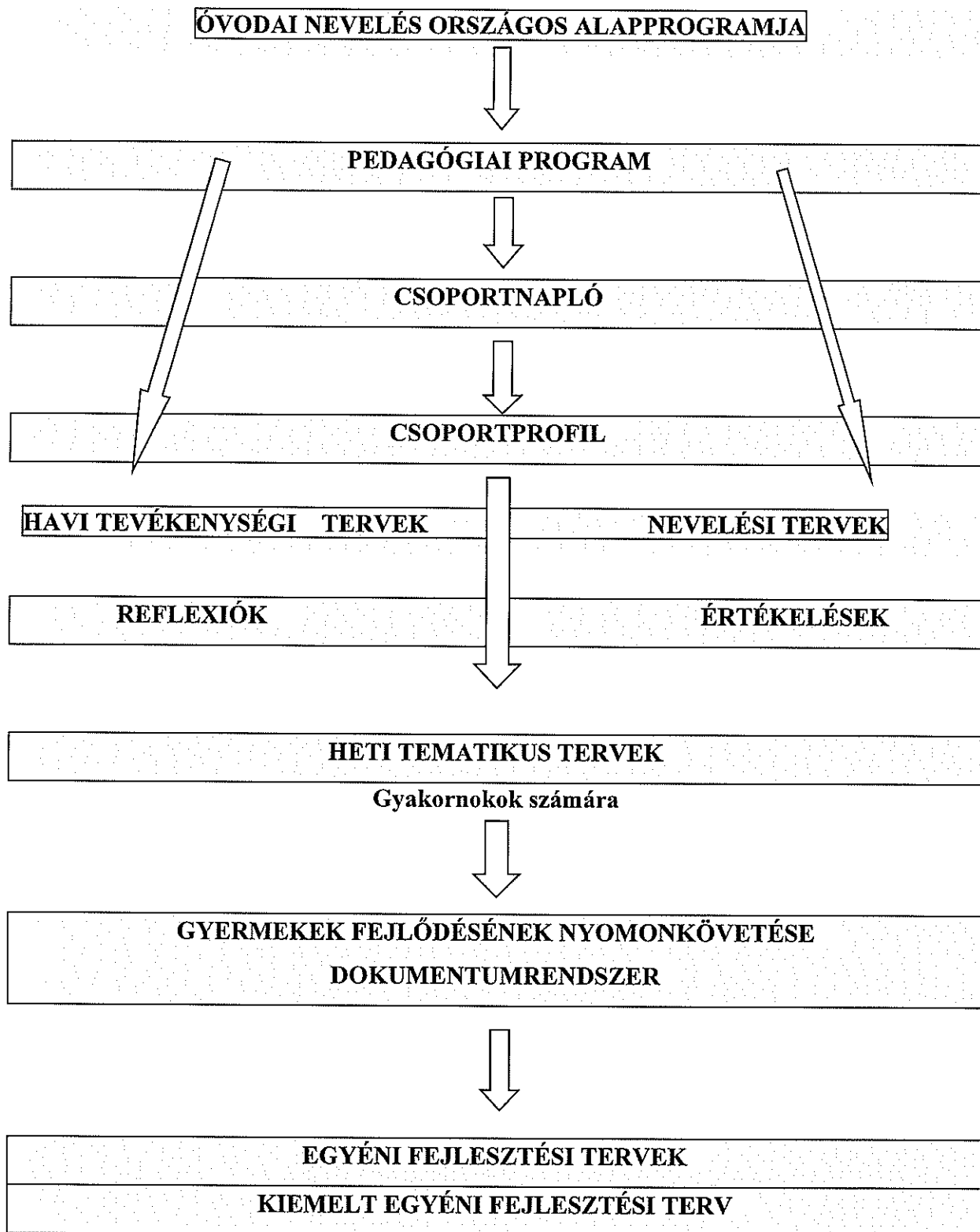
10. A családokat évente két alkalommal szóban, fogadóóra keretein belül tájékoztatjuk a gyermekük fejlődéséről.
11. A családok a szülői hozzáférés által az **oviKréta rendszeren** keresztül folyamatos tájékoztatást kapnak a gyermekük fejlettségi szintjéről.
12. A **mérések és megfigyelések eredményei** adják a következő évi fejlesztendő területek feladatait. A belső mérés célja, hogy információt szolgáltatson az intézményünkben zajló nevelési munka eredményeiről, a pedagógiai programban meghatározott nevelési céloknak való megfelelésről, és ez alapján az intézményünk folyamatosan értékelést végezzen, amely alapján további feladatokat, fejlesztést fogalmazzon meg a gyermeki képességek folyamatos fejlesztése érdekében.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző évtől az iskola megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítését végezzük a nyomon követési naplóban.

Egyéni bánásmód alkalmazásának protokollja:

- ✦ egyéni megfigyelések, tényfeltárás, mely különféle területekről, változatos módszerekkel, különböző tevékenységekben történik,
- ✦ Az adatokat rögzítjük, azokat elemezzük,
- ✦ az egyéni és az intézményi eredményeket összegezzük,
- ✦ elkészítjük az egyéni fejlesztési terveket,
- ✦ megvalósítjuk a fejlesztési tervben megfogalmazottakat,
- ✦ a családokat évi két alkalommal fogadóórán, illetve napi szintű beszélgetéseken keresztül tájékoztatjuk az aktuális fejlettségi szintről,
- ✦ eredményeket értékeljük a nevelési év végén,
- ✦ megfogalmazzuk a további teendőket.

A PEDAGÓGIAI TERVEZÉS STRUKTÚRÁJA

6.8. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

6.8.1. SZÜLŐ GYERMEK ÉS PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését.

Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. A gyermekek harmonikus, biztonságos fejlesztését a családi neveléssel együttműködve, azt kiegészítve tudjuk megvalósítani. A gyermekek számára elsődleges, nevelési- és döntési kompetenciával a szülők rendelkeznek. Ennek elfogadása csak úgy lehetséges, ha nevelőmunkánk során figyelembe vesszük a családok sajátosságait, értékpreferenciáit, igényeiket, nevelési szemléletüket, melyet gyermekük nevelésével szemben támasztanak.

Törekszünk a partnerkapcsolatban a konstruktív együttműködésre, egymás kölcsönös tiszteletére.

Az óvodapedagógus miközben figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás megoldásait.

Alapelvünk, hogy a szülőkkel nyílt, gyermekeik érdekét előtérbe helyező megfelelő partnerkapcsolatot alakítsunk ki, figyelembe véve a családok sajátosságait, szokásait.

Óvodánkban a szülők, jogaiknak érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében, csoportos Szülői Munkaközösségeket hoznak létre. A Szülői Munkaközösségek az óvodai közösség szerves része, munkájuk, a Szervezeti Működési Szabályzatban foglaltak szerint történik. Legfőbb feladatuk, az óvoda és a szülők közötti kapcsolattartás, a kölcsönös információáramlás megvalósítása, a gyermekek és szülők érdekeinek képviselete, és segítségnyújtás a szervező, együttműködő munkához.

Nevelési év elején a szülők csoportonként, minimum két fővel képviseltetik magukat a megalakuló Szülői Munkaközösségben, majd maguk közül egy főt választanak az óvoda, csoportos szülői munkaközösségeit is képviselő, Intézményi Szülői Munkaközösség Elnökévé.

Az együttműködés formái változatosak a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukba foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda és a család teremt meg.

A családokkal történő kapcsolattartás formái:

- ✦ **Napi közvetlen kommunikáció** során a szülőkkel a gyermekkel történt napi események megbeszélése, tájékozódás, melynek formáját a Házi rend szabályozza.
- ✦ **Szülői értekezletek:** nevelési évenként három alkalommal történnek. Az értekezletek témái felölelik a gyermekcsoport és a teljes intézmény életével, programjaival, családokkal együtt történő rendezvényeivel kapcsolatos kérdésköröket. A jó hangulatú interaktív szülői értekezleten a családok kérdezhetnek a gyermekük mindennapi életével kapcsolatos tevékenységekről.

- ✦ **Fogadóórák:** a szülők kérésére, előre egyeztetett időpontban tartjuk. Ilyenkor lehetőség nyílik diszkrét, személyre szabott, a gyermekükre koncentrált segítségnyújtásra. Ezen kívül, minden gyermek szülei számára biztosítjuk, a lehetőségét annak, hogy együtt értelmezzük a gyermekük mérési-értékelési eredményeit, az egyéni fejlődésüket nyomonkövető napló és egyéni fejlesztési tervük alapján
- ✦ **Óvodába hívogató „Betekintő napok” rendezvényei** során a gyermeküket óvodánkba beíratni szándékozó szülők számára is biztosítunk lehetőséget az előzetes betekintésre, tájékozódásra, óvodai életünk megismerésére
- ✦ **Családi programok:** Ezen alkalmakon van lehetőség interaktív módon bevonni a családokat a hagyományörzés óvodai folyamataiba.
- ✦ **Zárt Facebook csoportok oldalain és e-mail-ben** is megosztjuk a szülőkkel az információkat. A csoportba csak a GDPR nyilatkozat szerint szerepelhetnek gyermekek. Az Igazgató közzé tehet hivatalos információt a csoportokba. Erre akkor kerül sor, ha az intézmény egészét érintő aktuális kérdésekről kell állást foglalni, és arról tájékoztatni a családokat. Ez az információ az Igazgató által aláírt, bélyegzett és scannelt dokumentum. Az intézmény által nyilvántartott e-mail címek alkalmasak a pedagógiai- nevelési-és igazgatási feladatok ellátása során.

6.8.2. BELSŐ KAPCSOLATOK

Közvetlen partner: az intézmény dolgozói: Óvodapedagógusok - A nevelőmunkát segítő alkalmazottak (dajkák), egyéb alkalmazottak

Célunk:

Olyan közösség erősítése, ahol érték a csapatmunka, érték az egymástól való tanulás, és motiváló a mások sikerének öröme.

Erős szervezeti kultúra, meghatározó a szociális összetartó erő, mely segít meggyőzni a családokat a testület pedagógiai szakmai hiteléről.

A nevelőközösség kész új közös célok megfogalmazására, mely közös célok az óvodai nevelés alapprogramja és a Pedagógiai Program összhangján keresztül teremtik meg a gyermekközpontú, a gyermekek esélyegyenlőségét biztosító a nyitott, alkotó gyermeki személyiség fejlesztését megteremtő bátorító környezet feltételeit.

Pozitív, derűs munkahelyi légkörben összehangolt, hatékony, magas színvonalú munkavégzés. Segítőképz, együttműködő összetartó munkahelyi közösség elérése.

Kapcsolattartási formák:

- ✦ Mindennapos munkahelyi találkozások
- ✦ Nevelőtestületi, alkalmazotti értekezletek
- ✦ Megbeszélések - Beszámolók – Munkaközösségek
- ✦ Ellenőrzések, hospitálások
- ✦ Külső-belső továbbképzések
- ✦ Belső továbbképzések
- ✦ Közös ünnepek, hagyományok, programok
- ✦ Kirándulások, tréningek

6.8.3. KAPCSOLAT A BÖLCSŐDÉKKEL

A Betekintő napok rendezvényeinkre a bölcsődék együttműködésével juttatjuk el a meghívókat a családok számára.

Ellátogatunk a környék bölcsődéibe, ahonnan várhatóan érkezni fognak hozzánk gyermekek. A szülői értekezleteken szívesen bemutatjuk Pedagógiai programunkat, óvodánkat, információkkal láthatjuk el a szülőket az óvodai arculatunkról, szabadidős tevékenységi lehetőségeinkről és a beiratkozás folyamatáról.

6.8.4. KAPCSOLAT AZ ISKOLÁKKAL

Cél: Biztosítani a gördülékeny, harmonikus iskolakezdet, az iskolaválasztás és beiskolázás segítése, és az iskolai beilleszkedés közvetett segítése.

Törekszünk a konstruktív párbeszédre az iskolai kezdő szakasz képviselőivel:

- nyitott partneri kommunikáció
- információáramlás biztosítása
- kapcsolattartás segítése a családok és az iskolák között
- kölcsönös betekintési lehetőségek feltételeinek megteremtése
- iskolai programtájékoztatók, betekintési lehetőségek továbbítása a családok felé online zárt csoportokban
- szülői értekezleten, fogadóórákon konzultációs lehetőségek biztosítása az iskolaválasztással kapcsolatos kérdésekben.
- beilleszkedésüket figyelemmel kísérjük, az iskolai visszajelzéseket értékeljük
- Szorosabb együttműködési kapcsolatot alakítunk ki azokkal az iskolákkal, amelyek az óvodáink közelében vannak, illetve az iskolaválasztási, beiskolázási mutatóinkat is figyelembe vesszük a partnerkapcsolataink bővítésénél.

6.8.5. KAPCSOLAT A KULTURÁLIS- ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNYEKKEL

Cél: Az intézményi arculat kiteljesedése, egyedi és komplex esztétikai élmény nyújtása, művészeti tevékenységstruktúra differenciálása, sokszínű szabadidős tevékenység biztosítása.

Tartalmai:

- Bábszínház, mozielőadások
- Könyvtárlátogatások
- Kiállítások
- Állatkertek
- Múzeumok
- Sportlétesítmények
- Kézműves házak, tájházak
- Gyermekhangversenyek
- Természet-környezet központú helyszínek, rendezvények

Kiemelt kapcsolataink:

- Vojtina Bábszínház
- Déri Múzeum
- Debreceni Irodalom Háza
- Debreceni Tímárház
- Hajdú Néptánc együttes
- Kölcsey Központ
- Méliusz Juhász Péter Könyvtár – Benedek Elek Fiókkönyvtár
- Nagyerdei Kultúrpark – zoopedagógiai és növénytani foglalkozások
- Debreceni Egyetem - Botanikus kert
- Hortobágyi Nemzeti Park
- Nyíregyházi Állatpark
- Agóra Tudományos Élményközpont
- DE Agrárcentrum
- Természettár
- Zöld kör, Magyarország Barátai

6.8.6. KAPCSOLATAINK AZ EGÉSZSÉGÜGYI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNYEKKEL

Célunk, hogy a gyermekek egészségének védelme érdekében segítőkész, korrekt, megbízható kapcsolatokat alakítsunk ki, és törekszünk arra, hogy ezen intézményekben dolgozó kollegáink munkáját elősegítsük a gyermekekről adott tájékoztatással, személyes beszélgetéssel.

A kapcsolat tartalma:

- a prevenció érdekében kérjük a gyermekek óvodába kerülése utáni helyben elvégzendő szűrővizsgálatokat (látás, hallás, lábboltozat, fogászati vizsgálat),
- az általunk felfedezett rendellenességek gyanúja esetén szakirányú vizsgálatot kérünk.
- az egészséges életmódra nevelési programunkhoz támogatóként az óvoda orvosát, védőnőjét is megnyerjük, szülői értekezletre meghívjuk

Kiemelt partnereink:

A Debreceni Alapellátási és Egészségfejlesztési Intézet

- Védőnői hálózat
- Debreceni Egyetem Klinika Központ Kenézy Gyula Campus Gyermekek- és Ifjúságpszichiátria Osztály
- DAEFI Iskolafogászat

6.8.7. AZ ÓVODA SZAKMAI – ÉS A GYERMEKEK NEVELÉSÉT, SZAKMAI ELLÁTÁSÁT TÁMOGATÓ KAPCSOLATAINK

- Fenntartóval való kapcsolatunk: **Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal** a Hivatalon belül, a **Humán Főosztállyal**, és a szakmai-igazgatási-tanügyi feladatokban közvetlenül, az **Intézményfelügyeleti Osztállyal** vagyunk közvetlen kapcsolatban
- A gazdálkodási, munkaügyviteli feladatokban, valamint a gyermekek étkezésére vonatkozó ügymenetek ellátásában, illetve az óvoda működése kapcsán, a **Debreceni Intézményműködtető Központtal** – (annak további, különböző részlegeivel) állunk kapcsolatban és napi munkafeladatokban
- **Oktatási Hivatal**
- **Oktatási Hivatal Debreceni Pedagógiai Oktatási Központ:** Pedagógus Életpálya Modell, és szakmai támogató kapcsolat során szakterületi szaktanácsadás, pedagógiai szakmai szolgáltatások, továbbképzések igénybevétele van lehetőségünk.

- **Hajdú Bihar Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Debreceni Tagintézménye:** Intézményünkben segíti a gyermekek fejlődését az utazó logopédus és az utazó fejlesztő pedagógus.
 - **Hajdú Bihar Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottsága:** SNI státuszú gyermekek felülvizsgálata a megállapított és szakértői véleményben rögzített fejlesztési javaslatoknak és előírt foglalkozásoknak a biztosítása érdekében állunk kapcsolatban.
 - **Debreceni Bárczi Gusztáv Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium - rövid neve: Debreceni Bárczi Gusztáv EGYMI és Kollégium,** utazó gyógypedagógusi rendszerén keresztül, valósítjuk meg az SNI gyermekek, előírt, pedagógiai célú fejlesztését és a gyógypedagógus segítségével, az óvodán belüli, kiemelt egyéni fejlesztését a gyermeknek.
 - **DMJV Család - és Gyermekjóléti Központja** a gyermekek védelmével és biztonságával, valamint a jogaik érvényesülésével és az esélyegyenlőség megtartásával kapcsolatos ügyekben, kiemelt partnerünk. A szociális segítő hálózat keretében állunk kapcsolatban. Minden évben, a gyermekvédelmi óvodai beszámolóval teljesítjük feljüket, a kötelező adat – és információtovábbítási kötelezettségünket.
 - **Debreceni Egyetem Gyermeknevelési Gyógypedagógiai és Felnőttképzési Karával**
 - **Egyházakkal való kapcsolat:** A szülők igénye szerint, írásbeli nyilatkozata alapján szervezzük a hittan foglalkozást.
- Az óvoda a Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti tér kialakítása érdekében, a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre és lehetőségei szerint szakmai kapcsolat fenntartására törekszik.

6.9. ESÉLYEGYENLŐSÉG – az egyenlő hozzáférés biztosítása

Célunk:

- Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek diszkriminációmentes, integrált együttnevelése, a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítása, társadalmi integráció előmozdítása.
- A sajátos nevelési igényű gyermek önmagához viszonyított fejlődésének biztosítása ép gyermekcsoport közösségében, pozitív ráhatásokra építve
- Optimális körülmények biztosítása a folyamatos fejlődéshez
- Az ép gyermekek esetében: a „mássággal” szembeni tolerancia és segítő szándék belsővé tétele

- A szakemberekkel együttműködve, a képességek egyenetlenségéhez igazodó, egyéni fejlesztési tervre épülő, sérülés-specifikus egyéni fejlesztés megvalósítása.
- A teljes alkalmazotti kör szemléletében az elfogadó attitűd biztosítása.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek:

a.) Különleges bánásmódot igénylő gyermekek:

a.a.) Sajátos nevelési igényű gyermekek

a.b.) Beilleszkedés, tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermekek

a.c.) Kiemelten tehetséges gyermekek

b) Hátrányos, és halmozottan hátrányos gyermekek

c) Tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek

a.a) Sajátos nevelési igényű gyermekek

Nevelőmunkánkat a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveit beépítve végezzük.

A gyermekek rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakértői véleménye.

Az óvodai nevelőmunkánk során figyelemmel vagyunk arra, hogy:

- a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segítse
- a gyermek iránti elvárás fogyatékoságának, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg;
- terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják.

A fejlesztés céljait minden esetben a fejleszthetőséget megfogalmazó pedagógiai- gyógypedagógiai- orvosi-pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira építjük.

A nevelési programot egyéni fejlesztési terv is kiegészíti.

a.b.) Beilleszkedés, tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermekek

A gyermekek rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakértői véleménye. A fejlesztés céljait minden esetben a fejleszthetőséget megfogalmazó pedagógiai- -pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira építjük.

Intézményünkben utazó fejlesztő pedagógus foglalkozik a gyermekekkel.

Egyéni fejlesztési terv készül a fejlesztő szakemberrel történő együttműködésben.

Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermek közösségbe történő kiegyensúlyozott beilleszkedése érdekében.

a.c) Kiemelten tehetséges gyermekek

6.9.1. TEHETSÉGFEJLESZTÉS

„A jövő a gyermekeinken múlik. A mi feladatunk pedig az, hogy segítsünk nekik kibontakoztatni a mindannyiukban ott rejlő tehetséget.” Csíkszentmihályi, 2000.

A tehetséggondozásnak jövőformáló ereje van, nemzeti és intézményi stratégia is. Intézményünk elkötelezett a 3-7 éves gyermekek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, neveltjeinkben a meglévő többletet keressük kiemelkedő elkötelezettséggel. Révész Géza pszichológus kutatásaira hivatkozva, valljuk, hogy az óvodáskorban elsősorban tehetségígéretekről, a gyerekek tehetség csíráiról beszélhetünk. Ebben az életszakaszban már felfigyelhetünk olyan gyermekekre, akiknek bizonyos adottsága az átlagosnál kiemelkedőbb, valamely területen nagyon motivált és ezért kitartóan és hosszú ideig képes azzal a területtel foglalatalkodni. Neveltjeinknek támogató, élménygazdag, ötlet gazdag környezettel biztosítjuk a különféle képességterületeken a fejlődési lehetőséget a tovább fejlődésre.

Célunk:

A „Gyöngyszemek” Komplex tehetséggondozási programunkkal a tehetségígéretes gyermekek felismerése, fejlődésük elősegítése, melyet erősségeikre alapozunk.

- I. Óvodapedagógusaink pozitív szemléletű pedagógiára alapozva kutatják a gyermekekben szunnyadó többletet a mindennapi tevékenységek során. Az óvodai nevelőmunka szerves része a tehetségígéretes gondozása.**
- II. Gazdagító programsorozat megvalósítása a tehetségígéretes tehetségbarát támogató környezetének kialakításával.**
- III. Nevelési intézményünk innovatív módszertani kultúrájának gazdagítása sokszínű tehetségkörök beindításával, eredményes működtetésével.**
- IV. Tanköteles korú gyermekek iskolai előrehaladáshoz szükséges képességeinek és készségeinek fejlesztése.**

Feladataink:

Hítvallásunk az, hogy minden gyermek valamiben jó. Regisztrált tehetségpont intézményként kiemelkedő **tehetségbarát támogatói környezeti** gondoskodást biztosítunk nevelteinknek, a tehetségigéretnek számára, és lehetővé tesszük, támogatjuk a gyermeki képességek fejlődését, kibontását elősegítő tevékenységek megszervezésével, gazdag program lehetőségek kialakításával.

Gyermeknevelési intézményünk innovatív módszertani kultúrája gazdag, pedagógusaink nyitottak az új lehetőségekre, melyek elősegítik a tehetségcsírák észrevételét, beazonosítását és gondozását. A gyermekek tehetséggondozása több síkon történik: óvodai csoportjainkban a **napi tevékenységekbe ágyazva**, illetve kiscsoportos fejlesztő "tehetségsegítő", **tehetséggondozási műhely** keretében és **gazdagító programok** során. Sokszínű képességfejlesztő tehetségkörök eredményes működtetése folyik az óvodáskorú nevelteink érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, ismereteire, egyéni és közös élményeire, a sokoldalú érzékelésen és a tevékenységközpontú tapasztaláson alapuló nevelésre építve. Fontos számunkra a gyermeki szükségletekre figyelés, a szeretetteljes pedagógia alkalmazása, melyben a gyermek érzelmi differenciálódhatnak és az érzelmi állapotának tartóssága megnövekedhet. **Esélyegyenlőség biztosításával**, a tehetséggondozó programoknak az óvoda összes gyermeke részese. A gyermekek kíváncsisága, érdeklődése fejleszti gondolkodását. A kíváncsiságot felkeltjük problémahelyzetek felállításával, vizsgálódásokkal, kutatógatásokkal, kísérletezgetésekkel, a tevékenységek során szerzett tapasztalatok folyamatos feldolgozásával, mellyel fejlesztjük a nevelteink logikus gondolkodását. Ez alapja a gyermekek átlagon felüli adottságának, képességeinek fejlesztéséhez is.

A szülőket tájékoztatjuk gyermeke átlagon felüli képesség területéről.

Az óvodában megmutatkozó kreativitást mutató, tehetség területek:

- testi-kinesztetikus képességek: torna, zenés torna, foci,

Cél a szép, harmonikus, ritmikus mozgásfejlesztés.

- logika: sakkjáték,

Célja a logikai gondolkodás, kreativitás, értelmi és érzelmi-akarati képességeik fejlesztése.

- nyelvi: játékos angol,

Célja az örömteli, játékos utánzásra alapuló szituációs feladatok megismerése, a kiejtés megalapozása, kommunikációs készségük fejlesztése.

A gyermekek megismerésének első lehetősége „**A gyermek komplex anamnézise**” - szülői kérdőív, melyet az óvodába kerülő gyermekről tölt ki a szülő. A nevelteink befogadási időszakáról készült óvodapedagógusi megfigyelés értékelése, elemzése lehetőséget biztosít a gyermekek alaposabb megismeréséhez. A tehetségcsírák felismerése szabadjáték megfigyelése során történik, majd

szakmailag megalapozott keretek között a gyermekek **kiemelt képességeinek beazonosítása saját kidolgozott feltáró-elemző szempontsor alapján történik.** A gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentáció kidolgozása szubjektivitást nélkülöző. A tehetségkörök vezetői **Tehetséggondozási munkaterveket** készítenek, melyeknek hatáselemzését elvégzik. Nevelési évenként meghatározzuk a tehetségkörök számát, melyet az éves munkatervünkben rögzítünk. Az óvodapedagógusok a tehetséggondozással kapcsolatos ismeretek folyamatos bővítése **továbbképzések, önképzések** alkalmával. A szülők számára betekintést engedünk a szervezett nyílt napok alkalmával, hogy gyermekeik fejlődését, örömteli tevékenységét megtekinthessék, lássák, hogy az átlagon felüli képességeik a gyermekeknek milyen mértékben fejlődtek. Fontos számunkra, hogy a megnyerjük a szülőket a kora gyermekkori tehetségígéreték támogatásához. A hatékony együttműködésre törekszünk a család és az óvoda között, a gyermekek, tehetségígéreték segítségével, a gyermekek jövőjének alakítása érdekében.

Feladataink a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelése során:

- Folyamatos együttműködés a segítő szakemberekkel és a családokkal
- A gyermek sajátos nevelési igénye típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalt gyógypedagógus, biztosítása (módszertani intézmény, utazótanári szolgálat).
- Az óvodákban az utazó gyógypedagógiai szolgálat, illetve a Pedagógiai Szakszolgálat feladata a sérülés specifikus tárgyi eszközök biztosítása.
- Az együttnevelést megvalósító pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű gyermekek fogadására.
- Egyéni fejlődési napló vezetése
- Fejlesztési terv készítése a gyógypedagógussal, fejlesztő pedagógussal együttműködve
- a tevékenységek során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatok beépítése, a gyermek fejlődésének elemzése alapján – szükség esetén – eljárásait megváltoztatása, az adott szükségletre igazodó módszereket megválasztása,
- egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívák keresése,
- alkalmazkodás az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- Helyiség biztosítása a fejlesztéshez
- Törekedni kell arra, hogy a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést;

- A fejlesztési követelményei igazodnak a fejlődés lehetséges üteméhez;
- A tanulást megalapozó pszichikus funkciók, képességek, készségek kialakítása, fejlesztése kiemelt szerepet kap
- Elérni, hogy a nevelés, a fejlesztés a gyermekeket ne terhelje túl.
- Differenciálás megvalósítása:
- a feladatok megoldásához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- a feladatok tartalmát, a nevelési-oktatási célt szem előtt tartva, a gyermek egyéni szükségleteihez, képességstruktúrájához és teherbírásához szükséges igazítani;
- egyénileg is támogatják a gyermekeket, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve;
- ehhez szükséges a személyre szabott értékelés, fejlesztő értékelés;

b) Hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

lásd részletesen a 6.10. Gyermekvédelem fejezetben

c) Tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek

- A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek intézményi megsegítése a köznevelési ellátás EMMI által megfogalmazott, és az Oktatási Hivatal által 2022. 07. 19. napon közölt irányelve alapján történik.
- A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló egészségügyi ellátását biztosító egészségügyi szolgáltatóval való kapcsolattartást az óvoda az SZMSZ-ben rögzíti.
- Az inkluzív szemlélet megvalósulásaként fontosnak tartjuk a gyermek fejlődését biztosító szakemberek közötti folyamatos kapcsolattartást, mely mintegy kiterjesztett óvodaként folytonosságot tud teremteni, és megkönnyíti, természetessé teszi a visszailleszkedést, és az intézmények közötti átmenetet.
- Rendelkezünk fejlesztő helyiséggel. Az intézményben utazó fejlesztő pedagógus foglalkozik a gyermekekkel.
- A pedagógusok feladatai: elfogadó toleráns magatartással a gyermek visszailleszkedésének támogatása. Egyéni bánásmód eszközeinek és lépéseinek meghatározása, alkalmazása. A gyermekközösség informálása. A gyermek aktuális fejlettségi szintjének azonosítását követően a képességfejlesztés megkezdése, és folytatása. Szükség esetén szakemberekkel történő

konzultáció. Kardinálisnak tartjuk a gyermek közösségbe történő beilleszkedésének elősegítését.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlettségi mutatói az óvodai élet végére:

- Beilleszkednek a csoportba, elfogadják a szokás- és szabályrendszert, jól érzik magukat a befogadó közösségben.
- Önbizalmuk, környezetükhöz való pozitív viszonyuk támogatja a sikeres további fejlődésüket.
- Az iskolai beváláshoz való képességeik a lehető legmagasabb szintet érik el.
- HH, HHH, hazájukat elhagyni kénytelen gyermekek a szokások, szabályok, normák elsajátítása által a közösségünk elfogadott, aktív tagjaivá válnak.
- Értelmi, érzelmi, mentális és szociális érettségük korosztályuknak megfelelő.
- Iskolakezdés megfelelő időben történik
- A HH, HHH gyermekek rendszeresen járnak óvodába.
- A kiemelkedő képességű gyermekek örömmel élik meg a saját fejlődésüket, megtalálják maguk számára a megfelelő tevékenységeket, és képesek színvonalas produktumok létrehozására.
-

6.10. GYERMEKVÉDELEM

Célok és feladatok a gyermekvédelmi tevékenység megvalósításának folyamatában:

- * Gyermekvédelmi jogok biztosítása: segítség:
 - a családban történő nevelkedéshez
 - személyiségének kibontakozásához,
 - fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához,
 - esélyeinek növeléséhez
 - fejlődésére ártalmas hatások elleni védelemhez,
 - méltósága tiszteletben tartásához,
 - bántalmazás, elhanyagolás elleni védelemhez
- * megelőző hozzáállás,
- * a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felmérése, nyilvántartása
- * együttműködés a különböző intézményekkel és szakemberekkel, szükség szerinti segítségnyújtás,
- * Házirend az intézményben mindenki által jól látható helyen történő kihelyezése.
- * az étkezési kedvezmény nyilatkozatok kitöltése, a kedvezményre jogosultak nyilván tartása, az érvényesség nyomon követése

- * jelzési kötelezettség a DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja
- * kapcsolattartás a segítő szervezetekkel (Hajdú-Bihar Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat, DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja)
- * szülői jogok és köteleességek teljesülésének biztosítása:
 - segítjük a szülőt a gyermeke oktatásához való hozzájutásának biztosításában
 - tájékoztatást adunk gyermeke fejlődéséről, a nevelését segítő ellátásokról, nevelési kérdésekről
 - tájékoztatjuk a szülőt gyermekei jogairól, azok érvényesítése érdekében szükséges teendőkről
 - segítséget nyújtunk a gyermeke ellátásában részt vevő személyekkel, szervezetekkel, hatóságokkal történő együttműködésben.

Az óvodai gyermekvédelmi felelős feladatai:

- ✦ Feladata, hogy a családdal és a pedagógusokkal együttműködve kiküszöbölje a veszélyeztetett gyermekekre ható ártalmakat, megvédje őket a testi-lelki, erkölcsi károsodásoktól, illetve ellensúlyozza a veszélyeztető hatásokat.
- ✦ A nevelési év végén megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramot az adott évre. Ezt a feladattervet havonkénti lebontásban készíti el a gyermekvédelmi felelős, konkrét tevékenységeket jelölve benne a felelőssel együtt.
- ✦ Közreműködik a helyi Nevelési Program gyermekvédelmi fejezetének kidolgozásában
- ✦ A nevelési év elején tájékoztatja a szülőket a gyermekvédelmi tevékenységről, arról, hogy probléma esetén milyen óvodán kívüli gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel.
- ✦ Igény szerint egészség megőrző előadást szervez.
- ✦ Kezdeményezi belső jelzések kivizsgálását.
- ✦ Külső jelzés küldése a Gyermekjóléti Szolgálat felé.
- ✦ Gyermekjóléti Szolgálattal folyamatos kapcsolatot tart az óvodai szociális segítő munkatárs segítségével.
- ✦ Az óvoda védőnőjével kapcsolatot tart.
- ✦ Kapcsolatot tart gyermekek átmeneti gondozását segítő intézményekkel.
- ✦ Jelzőrendszeri kerekasztal beszélgetéseken, esetmegbeszéléseken vesz részt.
- ✦ Évente, ha szükséges egyeztet a Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel és elkészíti az éves beszámolót.

- ✦ Munkájáról félévenként írásban beszámol a nevelőtestületi értekezleten, illetve egyéb esetekben az igazgató utasítására.
- ✦ Összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodában dolgozó óvodapedagógusok között.
- ✦ Nyilvántartja a HH-s, HHH-s, és veszélyeztetett gyermekeket. Feljegyzi a nyilvántartásban a gyermekekkel, illetve a családdal kapcsolatos intézkedéseket, és azok eredményességét. Ezt a feladatot a csoport óvónőivel végzik.
- ✦ Folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel, illetve a megszüntetés okait. - Szülői kérésre családlátogatást végez a csoport óvónőivel.
- ✦ Javaslatot tesz a következő segélyezési formákra, segít a segélykérelmek, a környezettanulmány elkészítésében, ahol szükséges.
- ✦ Részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében és értékelésében
- ✦ Az aktuális törvényi változásokról az óvodapedagógusok folyamatos tájékoztatása, hiszen minden óvodapedagógus feladata a csoportjában felmerülő gyermekvédelmi esetek felismerése, azok jelzése, illetve az ebből eredő hátrányok csökkentése, kompenzálása.

Igazgató feladatai:

- ellenőrzi és irányítja az intézményi szintű gyermekvédelmi munkát
- kapcsolatot tart a külső partnerekkel,
- adatot szolgáltat,
- képviseli az intézményt,
- ellenőrzi az óvoda gyermekvédelmi tevékenységét
- védőnővel kapcsolatot tart a szociálisan hátrányos helyzetben élő családok gyermekeinek hároméves korban történő óvodatekezés érdekében
- ellenőrzi a házirend és az óvoda óvó-védő előírásainak betartását, szükség esetén haladéktalanul intézkedik
- gondoskodik az óvoda-család hatékony együttműködéséről, az esélyegyenlőség biztosításáról,
- ellenőrzi a gyermeki-szülői jogok érvényesülését, a szülők tájékoztatásának rendjét
- közös rendezvényeket, segítő programokat szervez,
- jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó intézmények címét, telefonszámát
- gyermekvédelmi tevékenység támogatására rendszeres, illetve rendkívüli esetben egészségügyi szűrővizsgálatot szervez,

- tanácsadási lehetőségeket biztosít az igények kielégítésére.

Óvodapedagógusok feladatai:

- ✦ Gyermekvédelemmel kapcsolatos célok és feladatok figyelemmel kísérése és azok megvalósításában aktív részvétel: jelzések fogadása, okok feltárása, kezelése
- ✦ Felzárkóztatás, együttműködés logopédussal, szakszolgálatok munkatársaival
- ✦ Szükség szerint jelzések fogadása, továbbítása, gyermekvédelmi felelős, Igazgató, Gyermekjóléti Szolgálat felé
- ✦ Fogadóórákon, esetmegbeszéléseken való részvétel - szükség esetén
- ✦ egyéni fejlesztés, differenciálás: szociális érés elősegítése, kognitív képességek fejlesztése Fejlesztési terv alapján – a fejlesztési területek figyelembevételével
- ✦ Balesetek elkerülése érdekében magatartási szabályok elsajátíttatása, megfelelő ismeretek nyújtása – csoportnaplóban való rögzítése

6.11. AZ ÓVODA HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEI, RENDEZVÉNYEI NÉPHAGYOMÁNYÁPOLÁS

A programunk jellegéből adódóan nagy hagyományokkal rendelkezünk az óvodai ünnepek megszervezése terén.

Célunk:

- hogy a gyermekekkel megérezzessük az ünnepek hangulatát, légkörét, ismereteiket bővítve gazdagítsuk érzelmeiket, erősítsük az ünnepekhez kötődő szokásaikat.
- elérni, hogy ezek a jeles napok emelkedjenek ki az óvoda mindennapjaiból.
- a nevelőmunkánk színvonalának, hatékonyságának emelése.

Az ünnep már önmagában egy örömforrás, a közös élmény erejével pedig elősegíti a szülők és gyermekek közösséghez való tartozását. Mozgalmasságot és rendkívüliséget visznek életünkbe. Hozzájuk tartozik a várakozás öröme, a változatosság. Az egyediség, mely az ünnepet a gyermekek számára is közelivé, elérhetővé teszi.

Feladatunk:

- Összegyűjtjük lakóhelyünk szokásait, hagyományait, kulturális értékeit, ezeket megőrizzük és továbbadjuk a jövő nemzedéke számára.

- Megteremtjük azt a légkört, amelyben az óvodába lépés első pillanatától a nevelés szerves része a hagyományápolás. Így a modern világban is tovább él a népi kultúra, s a mai gyerekek is megtalálják benne a szépséget, örömet és követendőket.
- Az ünnepeket megelőző jó érzelmi előkészítés és az egyre fokozódó örömteli várakozás készíti elő az ünnepi együttlétet, feladatunk minél több lehetőség biztosítása a gyermekek számára a készülődésben.
- Természeti megfigyelésekkel, a környezetben fellelhető hagyományok, mesterségek, néprajzi elemek megismertetésével közel hozzuk a gyermek számára az élményt és fejlesztjük megőrzési motivációjukat.
- Az együtt ünneplés, együttlét örömét éreztetjük az oldott, családi hangulat és környezet megteremtésével.

A nevelőtestület valamennyi tagja, aktívan részt vesz a programok, rendezvények színvonalas megszervezésében, lebonyolításában.

NÉPHAGYOMÁNYŐRZŐ ÜNNEPEINK:

Időpont	Ünnepek, rendezvények	Megvalósulás folyamata
Szeptember-	Almaszedés, szőlő, szilva szüretelés– Pallagi úti tangazdaság	Az esemény megszervezése, időpont egyeztetés, tájékoztatás a szülők felé is. Utazás lebonyolítása, a kertben bemutatjuk, hogyan kell helyesen leszedni a gyümölcsöket, hogyan mérik le, hova kerül. Minden csoport választ egy sort és szedhetik az almát, szőlőt, szilvát.
október-	Magyar Népmese napja, hete	Megbeszélés, kiválasztjuk a mesét, hogyan dolgozzuk fel? Benedek Elek Könyvtárral időpontokat egyeztetünk, részt vesz minden csoport a könyvtár erre az alkalomra készített programján.
november	Szüreti vásár – szüreti játékok	Programok előkészítése, egyeztetés a Debreceni Hajdú Táncegyüttes táncosaival. A szőlő préselés lebonyolítása, délután a vásár.

hónapok	Márton heti rendezvények „Andrásozás „– Adventi készülődés- első gyertya gyújtása Adventi hangulat megteremtése, advent jelentése, gyertya színek magyarúzata	Mondókák, dalok, versek, mesék tanulása, kézműves tevékenységek, libás süti, töksütés, tölkfaragás, lámpás készítés, táncház, libás játékok Adventi dalok, versek tanulása, advent jelentésének megismertetése, kézműves tevékenységek, adventi koszorúk készítése a csoportban és a központi nagy koszorú felállítása, ünnepélycs gyertyagyújtás.
December-	Mikulás várás	Ünnepvárás, készülődés, élménynyújtás
	Madarak karácsonya – madár karácsonyfa készítése	Készülődés a madarak ajándékával, verssel, mesével, madárvédelem, Udvaron karácsonyfa díszítése madáreleséggel
	Lucázás – Luca búza ültetése- Luca napi táncház	Ismerkedés a népszokással, dalaival, közösség összetartás, együtt éneklés. Luca búza ültetése
	Ovis karácsony - Betlehemi mese- óvó nénik előadása –	Készülődés: karácsonyfadíszek készítése, sütés, ajándékkészítés, karácsonyfa állítása, betlehemi játékok, előadás megtartása.
január-	Újévi jókívánságok	Ismerkedés az újévi rigmusokkal, jelentésével, csoportok látogatása.
február	Vízkereszt –karácsonyfák díszének leszedése	Karácsonyfa elbontása, díszek elcsomagolása, a karácsonyi ünnepkör vége
	Óvodai farsangi hét- Farsangi maskarádé	Farsangi hét, állatalakoskodás, Vojtina farsang, álarcok, bohócok, készítése, dalok, rigmusok, mondókák, népi gyermekjátékok tanulása
	Télkergetés – tavaszvárás	Ritmushangszerekkel, felvonulással
Március-	Táncház – Debreceni Hajdú Táncgyűttes székházába	Az ünnepkörhöz kapcsolódó helyi szokások, táncok, alap lépések tanulása, előzenével, hangszerekkel ismerkedés
április-	Húsvéti népszokások	népszokás felidézése, összeállítása, kézműves tevékenységek – Népi gyermekjátékok tanulása
május	Májusfa díszítés- majális - népi gyermekjátékok	Díszek elkészítése, fa feldíszítése, népi gyermekjátékok játszása

	Pütkösdí népi gyermekjátékok az óvoda udvarán	– pütkösdí versenyek, király és királynóválasztás kézműves tevékenységek
--	---	--

NEMZETI ÜNNEPEINK:

Időpont	Ünnepek, rendezvények	Megvalósulás folyamata
Október-	Október 23 i rendezvények	Mozgásos, akadályversenyek, feladatok, teljesítése, himnusz meghallgatása, érmek átadása.
március-	Március 15.-i hét	Látogatás a Kossuth, Petőfi térre, a Nagytemplomba, kézműves programok a Református Kollégiumban, vagy a Déri Múzeumban, Közös Ünnepségek, óvodapedagógusok dramatikus előadása
április-	Április 11. – Debrecen napja	Nagycsoporthoz részert veszünk a Városházán, Kossuth téren, az ünnepeken
június	Nemzeti összefogás napja	Óvoda udvarán zenés torna, közös vetélkedők, játékos feladatok

TERMÉSZETVÉDŐ JELES NAPOK:

Időpont	Ünnepek, rendezvények	Megvalósulás folyamata
– október 04. –	Állatok világnapja	Terápiás kutyák, kisállatok fogadása, ismerkedés a tartásukról, ellátásukról

március 22.	Botanikus kert, Nagyerdő, tanösvények látogatása	A természet változásainak megfigyeltetése évszakokként.
	Víz világnapja –	víz védelme, jelentősége, kísérletek
április-	FÖLD világnapja	környezetvédelem, hulladékgazdálkodás, újrahasznosítás
	Zöld hét az óvodában	Szülőkkel közös rendezvény. A kiskertek beültetése, verseny újrahasznosított játékok, eszközök készítése, óvoda udvarának rendezése, sportversenyek eredményhirdetések, jutalmak átadása.
május		
Június	Madarak és Fák Napja világnapja – május 10.–	környezetvédelem - Madárgyűrés, interaktív játékok, ismerkedés az udvaron élő fafajtákkal, „tanösvény” körbejárása, madarak gondozása, madárfajták
	Környezetvédelmi világnap – június 05.	Szelektív hulladékgyűjtés a csoportokban, és az udvaron, vízgyűjtők, szemétyűjtők elhelyezése, használata. Mesék, mondókák, társasjátékok.

ÓVODA ÉS A CSALÁD KÖZÖS RENDEZVÉNYEK:

Időpont	Ünnepek, rendezvények	Megvalósulás folyamata
Őszi	Almaszedés -szőlő szüret – Pallagi tangazdaság	Főleg a kisebbek szülei kísérnek el bennünket.
	Szüreti mulatság	Közösen tervezzük, szervezzük, és bonyolítjuk le a programokat.
	Márton heti lámpás felvonulás –	A hét utolsó napján, az óvoda udvarán közösen sétálunk végig a lámpásokkal, táncházba és közös libasíros kenyérre, forró teára hívjuk a szülőket.

Téli	Zöld Hét az óvodában –	virágültetés, kiskert gondozása, közös torna, szülő-gyermek futball mérkőzések.
	„Óvodába Hívogató” -betekintő napok	Leendő ovisok és szüleik részére, bepillantást nyújtunk az óvoda délelőtti életébe és közös mesélésre, játékokra, kézműves tevékenységekre hívjuk gyermekeikkel együtt.
Tavaszi	Anyák napja	Csoportonként valósul meg. együtt játszással, köszöntővel, ölbeli játékokkal, ajándékozással.
	Ballagó – Ovis búcsú	Óvodai szinten valósul meg, majd tortázással, megvendégléssel zárul.
Nyári	Családi kirándulások	Csoportonként valósul meg. Közösén választjuk ki a kirándulás helyét, a programokat és együtt töltjük a napot.
	Szülői értekezletek	Egy évben 3 alkalommal tartunk szülői értekezletet.
	Szülők tájékoztatása a gyermekeik aktuális fejlettségéről a felmérések alapján.	Fogadó óra keretében valósul meg

NEVELŐKKEL, MUNKATÁRSAKKAL KAPCSOLATOS PROGRAMOK, HAGYOMÁNYOK

Időpont	Ünnepek, rendezvények	Megvalósulás folyamata
Egész évben folyamatosan	Szakmai napok szervezése (évente 2 alkalommal)	Meghívunk a témában járatos szakembert, illetve átadjuk egymásnak azokat az ismereteket, amit továbbképzéseken elsajátítottunk.
	Házi bemutatók szervezése	Az egymástól való tanulás, tapasztalat, és ismeretszerzés egyik formája.
	Dajkák továbbképzése, tájékoztatásuk az aktuális nevelési feladatokról	
	Pályakezdő, illetve újonnan érkező dolgozó felkarolása, mentorálása	
	Nyugdíjba menő dolgozók búcsúztatása	A nyugdíjba menő kollégáinkat megtiszteljük azzal, hogy ünnepséget rendezünk tiszteletére.

	Ilyenkor meghívjuk az óvodában dolgozott nyugdíjas kollégáinkat is.
--	---

7. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Az óvodai nevelés a gyermek fejlődéséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek keretében folyik.

A gyermeki tevékenységrendszer jellemzői óvodánk gyakorlatában:

- ✦ A gyermekek tevékenységvágya életkori sajátosság, nem külső motiváció, hanem tapasztalati előzménye, belső készítés eredménye, az egyes gyermekek igényeiből, **szükségleteiből** adódik;
- ✦ A tevékenységben azok a gyermekek vesznek részt, akik kíváncsiak és valamilyen tapasztalattal rendelkeznek, és ettől elkötelezetté válnak;
- ✦ Programunkban a tevékenység végzésre a **párhuzamosság, életszerűség és folyamatosság** jellemző.
- ✦ Az óvodás gyermek érzelemvezérelt gondolkodása eredményeként a tevékenységbe **önként szeretne bekapcsolódni, saját döntése alapján.**
- ✦ A gyermek a tevékenység végzése során **érvényesítheti saját szempontjait, beillesztheti saját célját.**
- ✦ A gyermek valamennyi óvodai tevékenységben fejlődik, melynek feltétele a gyermek **cselekvő aktivitása, a közvetlen tapasztalás, próbálkozás, felfedezés** lehetőségének biztosítása.

7.1. JÁTÉK

Kisgyermekkorban a játék a legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenység, ezáltal a játék a **leghatékonyabb eszköz a nevelés szolgálatában. Kiemelt tevékenység**, mely biztosítja a szabad képzelettársításokat, mely elemi pszichikus szükségletként nap, mint nap ki kell, elégüljön. A gyermek a világból érkező benyomásokat dolgozza föl játékában, így válik tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, és az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

Programunkban tudatosan alkalmazzuk a **szabad** és a **szervezett játék** formáit.

Célunk: A szabad játék feltételeinek megteremtése által biztosítani az önállóság, együttműködési képesség, alkotóképesség, fantázia, önismeret, önbizalom, önmegvalósítás képességét, játékközpontú tevékenységstruktúra- és pedagógiai rendszer működtetése által.

Az óvodapedagógus feladatai a szabad játék támogatásában:

- ✦ Szabadjáték túlsúlyának érvényesülését biztosítjuk a gyermeki tevékenységek között. A játék kiemelt jelentőségű az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenység-szervezésben is megmutatkozik.
- ✦ Az óvodapedagógus megfigyeli a gyermekek, illetve a gyermekcsoport szabad játékát, annak szükségleteit, és ennek megfelelően tervezi meg a segítség feltételeit.
- ✦ az óvodapedagógus a gyermekek elképzeléseit helyezi előtérbe.
- ✦ A játékban, azon belül a szabad játékban - megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk.
- ✦ A játéktevékenységben az óvodapedagógus, mint résztvevő, és mint alkotó is jelen van, ami a gyermek számára a vonzó mintát, példát szolgálja. Ebben a helyzetben, mint egy kompetens emberrel kíván azonosulni a gyermek (ami nem megy utasításra) és azt végezni (bekapcsolódni), amit az óvodapedagógus csinál.
- ✦ Biztosítjuk a megfelelő, inspiráló eszközöket a játék számára, amely rendszeres időközönként változik, bővül az egyéni és csoportos élmények, a feldolgozandó téma függvényében.
- ✦ Biztosítjuk a saját eszközeik elkészítéséhez szükséges anyagokat.
- ✦ A játék fenntarthatósága érdekében szolgáló szabályrendszert a gyermekekkel együtt alakítjuk ki.
- ✦ Megteremtjük a biztonságos, nyugodt légkör feltételeit a nyugodtan játszó és a mozgékony gyermekek számára egyaránt. Ha szükséges, a folyosóval is meghosszabbítva a teret, vagy a teremhez csatolt másik helyiséggel, vagy a csoportszoba elrekesztésével (de legyen belátható) a mozgásos játékok számára.
- ✦ Az óvodapedagógus szükség esetén, vagy a gyermekek felkérésére szerepet vállal a játékban, bevonható társként vagy segítőként.

- ✦ Az óvodapedagógus a játék közben kezdeményezi a felmerülő problémák kooperatív megoldásainak keresését a gyermekek bevonásával.
- ✦ Egyszerű a saját építésű, készítésű eszközökkel segítjük elő a gyermekek fantáziájának fejlődését
- ✦ A játszótereket a gyermekek önállóan alakíthatják. Ehhez biztosítunk mobil bútorokat, változatos anyagokat, eszközöket, tárgyakat, megfelelő időt, a játék tartalmához közös élményszerzéseket, és elfogadó pedagógus attitűdöt.
- ✦ Az óvodapedagógus tudatos jelenléte – együttjátzás, támogató, serkentő, ösztönző magatartása, indirekt reakciói biztosítja az élményszerű közös játék kibontakozását.

Az óvodapedagógus feladatai a szervezett játék támogatásában:

- ✦ Ezek a játékok szolgálják a helyi pedagógiai programunk gyermekképében megfogalmazottak, a különféle személyiségjegyek, tulajdonságok, képességek és attitűdök megvalósulását.
- ✦ Az óvodapedagógus kompetenciája, hogy megtalálja, és megtervezze a helyi program, illetve az előző nevelési év végén feladatként meghatározott fejlődési irány elérésének biztosítását.
- ✦ A szervezett játékoknál a pedagógus tervezi meg az aktuálisan feldolgozandó téma, megértéséhez szükséges játékosan feldolgozandó fejlesztési tartalmat.
- ✦ A fejlesztő játékok elkészítésénél differenciálást alkalmazunk: a pedagógus a gyermekek számára biztosítja készen, félkészben, esetleg anyagok biztosításával ötlet- és elképzelés szinten a tervezett tevékenységet.
- ✦ Arra törekszünk, hogy a lehető legtöbb időt, tárgyi, - és szellemi, és a legkevesebb fizikai segítséget nyújtsunk a gyermekeknek a játékok elkészítéséhez, mellyel biztosítjuk a legnagyobb fokú önállóság, kreativitás, kezűgyesség, együttműködési készség fejlődésének biztosítását.
- ✦ A pedagógus biztosítja az egyéni, a páros, és a mikrocsoportos foglalkoztatási formák megvalósulását mind a játék megalkotásában, mind annak felhasználásában.
- ✦ A csoportokban készült fejlesztő eszközökből sajátos eszköztár alakul ki, melyek támogatják az intézményi célok elérését.

7.2. A SZEMÉLYES – ÉS KÖZÖSSÉGI ÉLETVITEL TEVÉKENYSÉGEI ÖNELLÁTÁS, ÉS KÖZÖSSÉGÉRT VÉGZETT MUNKA

- ✦ A munkajellegű tevékenységek a cselekvő tapasztalás biztosításával fontos eszközei a személyiségfejlődésnek. Nevelőmunkánkban hangsúlyozzuk az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások fontosságát.
- ✦ A munkajellegű tevékenységek a cselekvő tapasztalás biztosításával fontos eszközei a személyiségfejlődésnek.
- ✦ Biztosítjuk a gyermekek számára a munkavégzéshez szükséges időt, helyet, a gyermekek fizikai adottságaihoz arányos eszközöket, azok könnyen hozzáférhetőségét.
- ✦ Biztosítjuk a gyermekek számára a munkavégzéshez szükséges felnőtt mintát, attitűdöt, tulajdonságok, mint kitartás, önállóság, felelősség alakításának fontos elemét.
- ✦ Folyamatos fejlesztő értékeléssel biztosítjuk a gyermekek számára az önmagukhoz mért fejlődést, és az örömmel végzett, aktív tevékenykedést.
- ✦ Építünk a közösségi kapcsolatok és a kötelesség- és felelősségvállalás alakításának, és a saját és mások elismerésének lehetőségére a munka jellegű tevékenységek tervezésével és megvalósításával.
- ✦ Építünk a gyermekek játékos beállítódására, cselekvési és utánzási vágyára, önállósági törekvésére.
- ✦ Óvodánkban a munka megjelenési formája szempontjából lehet: felnőttel közösen, illetve önállóan végzett. A programunk szellemiségéből eredően, nálunk a gyermekek az óvodába lépésüktől kezdődően, a képességeikhez mérten azonnal részt vesznek a munka jellegű tevékenységekben.
- ✦ Alkalmazott munkafajták: önkiszolgáló, saját személyével kapcsolatos - szükségleteket kielégítő, közösségért végzett-naposi munka, egyéni megbízatások, gyermekek által kezdeményezett munka.
- ✦ Az elvégzett munka fontosságának és szükségességének tudatosítása érdekében biztosítjuk a gyermekek számára a konkrét, differenciált, előre mutató értékelést. Ennek szempontjai: pontosság, önállóság, kitartás, igényesség, esztétikum, felelősség, céltudatosság, segítő szándék, környezettudatosság.

ZÖLD ÓVODAI TARTALMAK
NÉPHAGYOMÁNYÁPOLÁS
KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLELET

7.3. KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A kisgyermek miközben felfedezi a szűkebb és tágabb természeti emberi tárgyi környezetét, olyan tapasztalatokhoz jut, melyek segítik őt a biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz.

A környezet megismeréséhez biztosíték helyi programunk arculatát meghatározó eleme a néphagyomány ápolás. Ennek a gyakorlatnak a napi megismerési folyamatba építésével biztosítjuk a gyermekek számára a szülőföld és az ott élő emberek, a hazai táj a helyi hagyományok, szokások, évszakonként ismétlődő tevékenységeinek megismertetését, a közösséghez való tartozás élményének átélését, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeinek, szeretetét, tiszteletét.

Az Óvodai Nevelés Alapprogramjának és az intézményünk Néphagyomány ápoló Tevékenységközpontú Pedagógiai Programjának szellemében az óvodai tevékenységek alapjául szolgáló élményszerzést és tapasztalatszerzést kiemelt területként kezeljük.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ✚ A népszokások szervesen kapcsolódnak a naptári időszakokhoz és átszövik a gyermekek óvodai életét, a mindennapok tennivalóit, valamint az ünnepek rendjét. Mindennapi nevelőmunkánk során figyelembe vesszük, hogy mi játszódik le az adott időszakban, a természetben és ahhoz milyen népszokások kapcsolódnak, valamint a ránk hagyományozott és a napjainkban is őrzött örökséget, a még élő hagyományt.
- ✚ Beillesztjük a magyarság kultúrájának jeles napjait, ünnepeit. Összegyűjtjük jelképes tárgyait, megjelenítjük jellegzetes tevékenységeit.
- ✚ Egy-egy ünnepkör ápolása kapcsán játékos, interaktív formában feldolgozzuk az
 - időszak időjárását,
 - jellegzetességeit, növényvilágát
 - tevékenységeit, munkáit
 - élményszerző, tapasztalatszerző sémáinak, kirándulásainak lehetőségeit
 - népi kismesterségeit, eseményeit
 - szimbólumait (növényi, állati, tárgyi)

- néphagyományait, népszokásait
- az időszak ünnepköreit
- ✦ Az adott időszakhoz választjuk ki azokat a tartalmakat, játékokat, verseket, mondókákat, meséket, énekeket, amelyekkel élményekhez juttatjuk a gyermekeket az egyéni és a közös tapasztalatszerzés során.
- ✦ Nevelőmunkánk során hiszünk a magyarság értékeinek és hagyományainak állandóságában és teljességében, az évszakok szabta változásrendben, amelyet szüleink, nagyszüleink, dédszüleink hagytak ránk örökül.
- ✦ A nevelési tervekben így tudatosan tervezzük a gyermekek környezettudatos magatartását alapozó, alakító zöld tartalmakat.
- ✦ Tudatosan odafigyelünk arra, hogy a valóság felfedezése során pozitív viszonya alakuljon ki a környezetéhez, a természethez, az emberi alkotásokhoz, megértse azok védelmét, az értékek megőrzését. Cselekvő aktivitása közben szerezzen tapasztalatokat a szűkebb- és tágabb emberi-tárgyi környezet formai-mennyiségi-téri viszonyairól.
- ✦ Biztosítjuk a spontán matematikai tartalmú tapasztalatok megszerzésének lehetőségét, hogy a különböző anyagokkal, mennyiségekkel, viszonyításokkal alakuljon ítéloképessége, fejlődjön tér-sík- és mennyiség szemlélete.
- ✦ Feltárjuk és megismerjük a helyi természeti és környezeti értékeket, ezáltal a nevelés színhelyeit kiterjesztjük, a lakókörnyezetünkkel harmonikus kapcsolat kialakítására törekszünk.
- ✦ A tevékeny megismeréshez folyamatos hozzáférést biztosítunk a gyermekek számára. A természetes anyagok, termések, termények, eszközök biztosítottak a gyermekek környezetében a csoportszobában, melyeket önálló döntése alapján használja az óvodai élet egésze folyamán. Biztosítjuk ezáltal, az elegendő időt, helyet, alkalmat is a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakításához.
- ✦ A helyi adottságokat kihasználva a gyermekek számára, felnőtt segítséggel biztosítjuk a részvételt a környezetük (beltéri és szabadföldi) sajátos növénykultúra kialakítására és gondozására. Ennek megjelenési formái:
 - magas ágyások kialakítása,
 - családi kiskertek látogatásai, ott munkavégzés folytatása
 - élményszerzések gazdaságokba, kertészetekbe, üzemekbe
 - óvoda-család közös környezet szépítési rendezvényei

- ✦ Megteremtjük a lehetőséget a gyermekek állatokhoz fűződő pozitív beállítódásuk alakítására, mely a személyiségfejlődés mással nem helyettesíthető szegmense. A lehetőségeinkhez mérten igyekszünk kialakítani az állatokkal kapcsolatos napi érintkezés, illetve alkalmi találkozások lehetőségét (bogárhotel az udvaron, segítő kutyákkal, hullókkal, madarakkal, háziállatokkal való rendszeres találkozások, és rendszeres állatkerti séták, örökbefogadások, stb).
- ✦ Szemléletformálást végzünk mind a gyermekek, mind a családok körében. Érzékenyítjük a gyermekeket és szüleiket a természetvédelmi problémák helyi szinten történő megoldására. Védő-óvó-megőrző ökológiai szemléletmódot, hozzáállást törekszünk kialakítani. **Zöld Óvoda programunk** tervezett és jövőbeli vállalásai támogatják ezen elképzeléseinket.
- ✦ A fenntartható fejlődés érdekében az óvoda és a gyermekcsoportok egyaránt nagy hangsúlyt helyeznek a környezettudatos feltételek intézményi megteremtésére, a család és az óvoda közös együttműködésére, magatartásformák megalapozására, alakítására.

7.4. MINDENNAPOS MOZGÁS

A rendszeres egészségfejlesztő mozgás lehetőségeinek megteremtésével támogatjuk a gyermekek pszichomotoros készségeinek és képességeinek kialakulását, formálódását és fejlődését, biztosítva ezzel a mozgás és értelmi fejlődés kedvező egymásra hatását.

Cél:

Egészséges életmód kialakítása, erősítése

A természetes gyermeki mozgásigény kielégítése

Mozgáskultúra fejlesztése

Igény kialakítása a rendszeres mozgásra

Szervezeti keretek:

- spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység
- irányított, mindennapos mozgásfejlesztés
- szervezett mozgásos fejlesztés

Feladataink:

- ✦ Biztosítjuk a mozgásra inspiráló környezetet a gyermekeink számára az udvaron és a csoportszobában egyaránt.

- ✦ Biztosítjuk a mozgás lehetőségeit a szabad játék során, hiszen az irányított mozgásos tevékenységek (zenére, zenei ritmusra végzett mozgásformák, népzenei alapú lépésformák, kiemelten néptánc), és a spontán játék adta lehetőségek együtt segítik elő a gyermekek mozgásának fejlődését.
- ✦ Az óvodai élet egészét átható tevékenységek végzése közben igyekszünk kiaknázni a mozgás adta lehetőségeket.
- ✦ Változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló mozgási lehetőségeket ajánlunk gyermekeinknek.
- ✦ Az óvodai mozgásfejlesztés tervezésénél és megvalósításánál figyelembe vesszük az egyéni eltéréseket, egyéni szükségleteket.
- ✦ Biztosítjuk a nevelési időn túl is a kiemelkedő mozgásfejlettségű, illetve nagyobb mozgásszükségletű gyermekek számára a mozgás és a fejlődés lehetőségét (ovisport, ovi-foci, zenés – táncos mozgás, gyermekjóga)
- ✦ Preferáljuk kieséses játékok helyett a kooperatív mozgásos játékok alkalmazását.
- ✦ Baleset és szorongásmentes légkört alakítunk ki.
- ✦ Hetente egy-két alkalommal szervezünk kötelező jelleggel mozgásfejlesztést, melynél a hangsúlyt az örömteli játékos tevékenységre, a mozgásos játékok céltudatos kiválasztására helyezzük.
- ✦ Használjuk az intézmény adta adottságokat - tornaszoba, sportpálya, szánkódomb, tágas udvar - a mozgásfejlesztés mind hatékonyabb megvalósítása érdekében.
- ✦ Biztosítjuk gyermekeink számára a mindennapi szervezett mozgás lehetőségét.
- ✦ A rendszeres testmozgás iránti igény szemléletének alakítása érdekében családokkal közösen szervezünk közös egészségfejlesztő mozgásos programokat évente több alkalommal. (Zöld hét, Mentálhigiénés hét, Tavasz Fesztivál)

ÖNKIFEJEZÉST TÁMOGATÓ TEVÉKENYSÉGEINK:

7.5. VERSELÉS, MESÉLÉS

A magyar gyermekköltészet a népi dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra verselésre mesélésre. A mese a gyermek érzelmi,

értelmi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese- képi és konkrét formában –esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

Cél:

A művészet, az irodalom, a könyvek iránti érdeklődés megalapozása. A gyermeki világkép formálása, szemléletmód alakítása, a környező világ megértésének támogatása. Gyermekünk érzelmi-erkölcsi és értelmi fejlődésének elősegítése a mese-versélményekkel, a báb és dramatizálás segítségével. Belső képalkotási folyamat támogatásával a képzelet és kreativitás fejlesztése.

Feladataink:

- ✦ Igényes irodalmi anyagot állítunk össze, mely elemei támogatják az óvodáskorú gyermek gondolkodásfejlődését.
- ✦ Élőszavas mesék preferálása
- ✦ Az érzelmi biztonság érzését erősítjük gyermekünkben a mondókák, versek, dúdoló segítésével, melyek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.
- ✦ A népi értékeink és hagyományaink ápolásával színesítjük az irodalmi repertoárt.
- ✦ Változatos irodalmi eszközöket alkalmazunk gyermekeink nyelvi kifejezőképességének fejlesztése érdekében.
- ✦ Napi szinten nyújtunk vers- és meseélményt gyermekeinknek a napi nevelési folyamatban. Ehhez biztosítunk nyugodt, érzelmi biztonságot nyújtó hangulatos helyet a csoportszobában. Ez alapfeltétele a gyermek egészséges mentális higiéniájának.
- ✦ Úgy véljük, hogy az óvodában a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi - népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, illetve a nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.
- ✦ Előszóval alkalmazzuk a bábozást a gyermeki szorongás oldására, az érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének biztosítására, szemléletük formálására, a külvilág és az emberi belső világ legfőbb viszonyait megértésére, az alap viselkedésformák megértésére és elsajátítására.
- ✦ Színházi élmény lehetőségeit kiaknázzuk.

- ✦ Rendszeres látogatói vagyunk a könyvtáraknak, könyveket árusító üzleteknek vásárlás, kölcsönzés és tematikus gyermekprogramokon való részvételi szándékkal.
- ✦ Elősegítjük gyermekeink számára, hogy az általunk megismertetett irodalmi élményt feldolgozhassák magukban különböző művészeti ágakban.
- ✦ Bízunk a gyermekekben a saját vers- és mesealkotásokra, illetve annak ábrázolással történő kifejezésére.

A mese élményfeldolgozásának szinterei és lehetőségei:

- Bábjáték
- Dramatizálás
- A mese „értéktartományának” kiemelése szituációkban való eljátszása
- A mese fontosabb részeinek megjelenítése némajátékkal
- Karakter kiemelése, mimes játékokkal való megjelenítése
- Dramatizálás szimbolikus eszközökkel
- Dramatizálás beavatott játékokkal, óvodapedagógus animátor szerepével
- Gyermeki mesélés, többféle meseváltozat, vagy mesebefejezés lehetőségével
- Szituációs játék, óvodapedagógusi, gyermeki kezdeményezéssel

A mesék képi szimbólumokban fejtik ki hatásukat. Programunk gondolatmenete szerint minden időszaknak megvan a maga szimbólumrendszere, amelyhez ugyanilyen szimbólumú mesék tartoznak. A kiválasztott mese az időszak nevelési feladatát hordozza. Az évkörré írt meseláncolat megtervezésében Papp Gábor ajánlását vesszük figyelembe.

Az irodalmi anyag feldolgozása először mindig eszköz nélkül történik. A belső képalkotás, a fantázia, a kreativitás fejlesztése szempontjából nagy jelentősége van annak, hogy színes képekkel, bábokkal megköjtjük a képzeletet, vagy hagyjuk, hogy mesemondás alatt saját belső képeket készítsenek. Amikor fantáziájuk önkéntelenül is elkészítette a saját képét, akkor már kreativitásuknak rombolása nélkül élhetünk az eszközök adta lehetőségekkel.

A gyermekek folyamatosan mesélhetnek, gondolataikat, érzelmeiket mások számára érthető formában az életkornak megfelelő tempóban és hangsúllyal fejezzék ki. Különböző mondatstruktúrákat, mondatfajtákat alkossanak, végig tudják hallgatni és megérteni mások beszédét, ejtsék tisztán a magán és mássalhangzókat.

A gyermekek mindennap hallgassanak mesét megértve a mesemondás hangulatát. (Pl. gyertyagyújtás) A délutáni pihenés előtti mesélés és a délelőtti kezdeményezés között nem teszünk különbséget, mindkettő az időszak nevelési feladatait tükrözi.

7.6. ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak, a gyermekeknek egyben felkeltik zenei érdeklődését formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus a mozgás szépségét, a közös éneklés élményét. A népdalok éneklése, hallgatása a gyermektáncok, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, tovább élését segítik.

Cél:

Az éneklés, zenélés, a gyerektánc váljon a részévé a mindennapos tevékenységeknek. A felnőtt nyújtson mintát a gyermekek számára az igényes zeneválasztásával, éneklésével, táncával. A gyermekek zenei képességeinek, zenei érdeklődésének, zenei ízlésének, zenei anyanyelvének alakítása. SNI, HH, HHH gyermekek komplex, egyéni ütemű fejlesztése.

Feladataink:

- ✦ A zenei anyag kiválasztásánál törekszünk az életkori sajátosságok figyelembevételére.
- ✦ A népdalok, népi gyermekdalok éneklésével, napi szintű hallgatásával, a gyermek néptáncok és népi játékok megismertetésével segítjük a hagyományok megismerését, azok további éltetését.
- ✦ Az eredményes óvodai zenei neveléssel elősegítjük a zenei anyanyelv kialakulását.
- ✦ A gyermekeknek megfelelő hangmagasság megválasztására figyelünk.
- ✦ Biztosítjuk az eszközöket és kellékeket a minőségi zenéléshez, illetve feltételteremtéssel és személyes mintaadással biztatjuk a gyermekeket azok készítésére.
- ✦ Igyekszünk ösztönző modellként állni gyermekeink előtt, hogyan lehet az életvitelbe illeszteni a népi gyermekdalokat és táncot, mint az egymásra figyelő, együttműködő társas tevékenységet.
- ✦ mindennapos mozgás, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet töltsön be nevelőmunkánkban, melyeket az élményalapú érték közvetítés eszközeivel, korosztályi sajátosságokra építve alkalmazunk.
- ✦ Támogatjuk, hogy az éneklés és zenélés, a többi művészeti tevékenységgel integrálva, mint önkifejezési mód jelenjen meg a gyermekek mindennapjaiban.

- ✦ Az arculati megjelenésünknek megfelelően a magyar népszokások, hagyományok, jeles napok, ünnepek dalainak, mozgáselemeinek felhasználásával törekszünk azok megőrzésére, átadására.
- ✦ Más népek dalainak, zenéjének megismerésén keresztül törekszünk a nemzeti hovatartozás tudatának kialakítására.
- ✦ A dalok kiválasztásánál figyelünk arra, hogy azok illeszkedjenek az egyes időszakok témaköreire, nevelési feladataihoz, szimbólumaihoz, népszokásaihoz.

A szülőföldhöz való kötődés, a hazaszeretet megalapozására, az ének-zene, énekes játék és gyermektánc érzelmek gazdag, jó gyakorlatokat ad.

7.7. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Cél:

Felkeltsük a gyermekek igényét az alkotásra, a kreatív önkifejezésre. Tapasztalatok nyújtása a környezet esztétikai alakítására. Az alkotás örömeinek megtapasztaltatása, s ez által a szépség, a művészetek iránti érdeklődés felkeltése. SNI gyermekeknél az ábrázoló kedv felkeltése, finommotorika fejlesztése.

Feladataink:

- ✦ A gyermekek vizuális kultúrájának megalapozását a környezet esztétikus kialakításával kezdjük. A gyermekekkel együtt készítjük természetes anyagokból, amit közösen gyűjtünk – faliképeket, dekorációkat. Közösen díszítjük, dekoráljuk át a csoportszobát. Eközben fontosnak tartjuk az óvodapedagógusi modellkövetést, ahol az óvodapedagógus is készítheti a maga munkadarabját. A csoportszoba állandó díszei népi kultúránk tárgyai (régis vasaló, mángorló, fazekasság tárgyai, népművészeti párnák, amelyeket a szülők bevonásával gyűjtünk).
- ✦ Az elmélyült, és kreatív alkotáshoz a megfelelő feltételeket biztosítjuk: nyugodt, alkotásra készítő hely, elegendő idő, változatos anyagok, inspiráló eszközök, természetes anyagok.

- ✦ Az eszközök elérhető helyen vannak tárolva, a hozzáférés mindenki számára biztosított.
- ✦ A gyermekeket folyamatosan ismertetjük meg a vizuális eszközökkel, azok használatával.
- ✦ Bízgatjuk a gyermekeket az anyagok és az eszközök alkotó, a megszokottól eltérő használatára.
- ✦ Esztétikus tárgyi környezettel vesszük körbe a gyermekeket.
- ✦ Felnőtt mintaadással, technikák megismertetésével vonjuk be a gyermekeket az alkotás folyamatába. A témák megjelölésénél építünk a gyermek élményeire, tapasztalataira, fantáziájára, ötletgazdagságára.
- ✦ Törekszünk a gyermeki alkotások, közösségi rendezvényeken való bemutatására és a kiemelt képességű gyermekek bátorítására.
- ✦ Biztosítjuk, hogy a nap folyamán a gyermekek szabad választásuk alapján bármilyen rajzolás festés kézimunka tevékenységhez kezdhessenek
- ✦ A néphagyomány ápolás folyamatában a gyermekeinket megismertetjük a népi kultúra kézműves technikáival, mint batikolás, mintázás, kézimunka, sodrás, gyöngyfűzés, fonás, szövés, agyagművesség, nemezelés, szűrrátét, bábkészítés, gipszöntés, gyertyaöntés, csuhéjfonás, szalmafonás, tojásfestés, mézeskalácsosság, vesszőfonás.
- ✦ Új megoldásokat keresünk, feladunk a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra nevelés.

7.8. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Az óvodapedagógusok tervezik és szervezik a csoportos és egyéni tanulási tevékenységeket a kisgyermek pszichés sajátosságainak figyelembevételével. Az óvodában a tanulás folyamatos, spontán és szervezett szituációkban, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Az óvodai tanulás támogatásával célunk a gyermekek tanulási képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése, tapasztalatok bővítése, rendszerezése, mely a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat.

A gyermeki tanulás csak a megfelelő feltételek megléte esetén lehet eredményes és hatékony: cselekvő aktivitás, közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés, kreativitás erősítése.

Az általunk alkalmazott szervezési elvek:

- ✦ Párhuzamosság elve
- ✦ Érdeklődési csoportoknak való megfelelés elve
- ✦ Tevékenységekben való megjelenés elve

Az óvodában heterogén életkorú csoportban foglalkozunk a gyermekek nevelésével, fejlesztésével. A 3-5 éves korú gyermekek számára naponta több alkalommal szervezünk 5-35 perces fejlesztő tevékenységeket mesék, versek, dalok, drámajátékok, környezeti-és matematikai tartalmú szabályjátékok, mozgásos- rajzolás, festés és kézi munka tartalmú tevékenységeken keresztül. Problémahelyzetek, felfedező – és alkotási lehetőségek biztosításával biztosítjuk a képességek-készségek fejlesztését.

- Az iskolaköteles kort megelőző nevelési évben óvoda-iskola átmenetet segítő, fejlesztő pedagógiai tevékenységet szervezünk a gyermekek számára.

A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket tanköteles korúakat megelőző nevelési évben járóknak tekintjük.

A fejlesztő tevékenység megvalósul:

- a gyermekek saját csoportjában a napirend szerinti tevékenységek során (lásd: 6.3. Tevékenységek időkereteinek tervezése)
- a gyermekek saját csoportján túl: az intézményi szinten megvalósuló Gyöngyszemek fejlesztő kuckó keretein belül a képességszintek beazonosítását követően az intézmény pedagógusai által szervezett képességfejlesztő alkalmak által. (lásd 6.12. Tehetségfejlesztés)

Az óvodapedagógus feladatai:

- ✦ A pedagógus által szervezett tanulási tevékenység az iskolaköteles kort elért gyermekek számára naponta összesen minimum 45 perces időkeretben történik.

- ✦ A tanulás szervezése során alkalmazzuk az egyéni és páros, ám preferáljuk a mikrocsoportos szervezeti formákat, mely leginkább biztosítja az egymástól való tanulás lehetőségét.
- ✦ Mozgósítjuk a gyermek cselekvő aktivitását, a tanulást támogató környezet megteremtésével, melynek során a gyermek előzetes tapasztalataira, élményeire és ismereteire építünk.
- ✦ A gyermeki szabadság tiszteletben tartása: motiválni igyekszünk a pedagógiai környezet megszervezésével, befolyásolásával és életszerű tevékenységi lehetőségek biztosításával
- ✦ komplexitás, inter-és multidiszciplinaritás: a világot a maga teljes módján mutatjuk meg
- ✦ élményszerűség biztosítására törekszünk
- ✦ Tudatosan tervezzük meg a folyamat elemeit
- ✦ A felnőtt segítő szerepére helyezük a hangsúlyt
- ✦ Gyermeki érdeklődésre építünk
- ✦ Figyelembe vesszük az egyéni eltéréseket
- ✦ Életre, élethelyzetre felkészítő tevékenységeket ajánlunk fel a gyermekeknek
- ✦ Biztosítjuk az önkéntes részvétel és a döntés lehetőségét minden gyermek számára. Dönthet a gyermek a bekapcsolódás mélységéről, az aktivitásról
- ✦ Támogatjuk, hogy a gyermekek a saját logikájukon keresztül fedezzék fel az őket körülvevő világot
- ✦ A saját élményű tanulás örömeire építünk
- ✦ Bevonjuk a gyermekeket a tervezésbe, a gyűjtőmunkába, a megvalósítás teljes folyamatába
- ✦ Biztosítjuk az önellenőrzés és önértékelés lehetőségét a gyermekek számára.
- ✦ Biztosítjuk a különböző eszközöket, anyagokat, technikai megoldásokat
- ✦ Felajánljuk a többszintű tevékenységből történő választás lehetőségét
- ✦ A változatos szervezeti kereteket és munkaformákat a tevékenységhez igazítjuk.
- ✦ Támogatjuk a többféle megoldás keresését
- ✦ A tevékenységeket úgy választjuk ki, hogy biztosítson alkalmat a társakkal való együttműködésre
- ✦ A saját élményű tanulás során – ha szükséges éppen az óvodapedagógus által teremtett problémahelyzetekben – a gyermek mindig kérdezhet, választhat a

tevékenységek, megoldások, technikák között, tévedhet és korrigálhat minden negatív élmény nélkül.

- ✦ Nagy hangsúlyt fektetünk, a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztésére.
- ✦ Valljuk, hogy a differenciálás a gyermek oldaláról nézve a döntés és választás lehetőségét jelenti.
- ✦ Lehetőséget megteremtünk a szabad alkotásra feltalálásra, kipróbálásra kísérletezésre, hibázásra, újra próbálkozásra.
- ✦ Személyre szabott, pozitív értékeléssel eléri a gyermekek személyiségének kibontakoztatását.
- ✦ Problémahelyzetek teremtésével, kérdésfeltevésekkel, érzük el, hogy a gyermek maga fedezze fel a környezetét.
- ✦ A sajátos nevelési igényű gyermekek próbálkozásait tapintatosan kezeljük, törekszünk a számukra megfelelő tevékenységek szervezésére.
- ✦ Kooperatív technikákat alkalmazunk a gyermekek, a gyermekcsoport szociális kompetenciáinak fejlesztése érdekében.
- ✦ Drámajátékokkal színesítjük a megismerés-fejlesztés folyamatát.
- ✦ A folyamatban lévő játék szabadságát tiszteletben tartjuk.

Az általunk alkalmazott tanulási formák:

- ✦ Utánzás minta és modellkövetés, magatartás és viselkedés tanulás
- ✦ Játékos, spontán tapasztalatszerzés
- ✦ A cselekvéses tanulás
- ✦ A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- ✦ Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés

8. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐIT AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE AZ ÓVODAI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA tartalmazza.

9. MELLÉKLET

9.1. Kötelező eszköz- és felszerelések jegyzéke

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. melléklete és a miniszter által kiadott Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) felszereléseiről c. dokumentummal teljes mértékben megegyező.

9.2. HELYI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Az egészségfejlesztési program az alábbi jogszabályok felhasználásával készült:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

Bevezetés:

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja óvodai nevelésének irányelve a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését alapvető feladatként határozza meg, mellyel biztosítja a 3-6 éves korú gyermekek egészséges fejlődését. Az óvoda, mint a gyermek életének másodlagos színtere, jelentős szerepet kell vállaljon az egészségfejlesztési szükségletek ellátásában. Az óvodának segítenie kell abban, hogy kialakuljon a gyermek igénye az egészséges életvitel iránt, támogatnia kell a gyermeket az egészséges életmód választásában, segíteni kell az egészségkárosító szokások és magatartás visszaszorítását. Hatékonyan támogatja mindezt az óvodáskorú gyermek, életkori sajátosságaiból adódó, utánzásos, minta és modellkövető viselkedéstanulása.

Az egészség védelme, annak karbantartása tanítható, fejleszthető folyamat. Az óvodáskorban elért eredmények óriási jelentősége van a későbbi életkorokra. Az ebben az életkorban elért szemléletfejlesztés eredményeként alakulnak ki a gyermekekben azok a kulcskompetenciák, melyek segítik az egészséges életmód alkalmazását a későbbiekben is. Olyan értékek hordozója, amelyek csak összességükben szolgálják a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését és harmóniáját.

A köznevelési törvény és végrehajtási rendeletei meghatározzák az óvodai egészségnevelés, a gyermek egészségének, biztonságának védelmével kapcsolatos megoldandó feladatokat. A köznevelési intézmények törvényességi feladata az egészségfejlesztési stratégia felállítása, és megvalósítása. Az egészségfejlesztési program, mint a Pedagógiai Program része, lehetőséget ad az intézmény testületének a teljeskörű egészségfejlesztés megvalósításához szükséges stratégiájának megfogalmazására.

A teljeskörű egészségfejlesztés célja az, hogy alkalmazkodva a helyi sajátosságokhoz, helyi igényekhez és szükségletekhez, megfogalmazzuk a korszerű egészségfejlesztés feladatait, és azt elkötelezetten, a gyermekek egészséges testi és lelki egészségéért, megvalósítsuk azt.

A nevelési intézményünk által működtetett teljes körű egészségfejlesztési folyamat eredményeképpen a teljes alkalmazotti kör a nevelési intézményben végzett valamennyi

tevékenységet, a pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermekek és a szülő részvételét a nevelési intézmény életében úgy alakítják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

1. Az kisgyermekkorai egészségfejlesztés célja:

Az óvodai egészségfejlesztés célját a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § határozza meg, mely szerint:

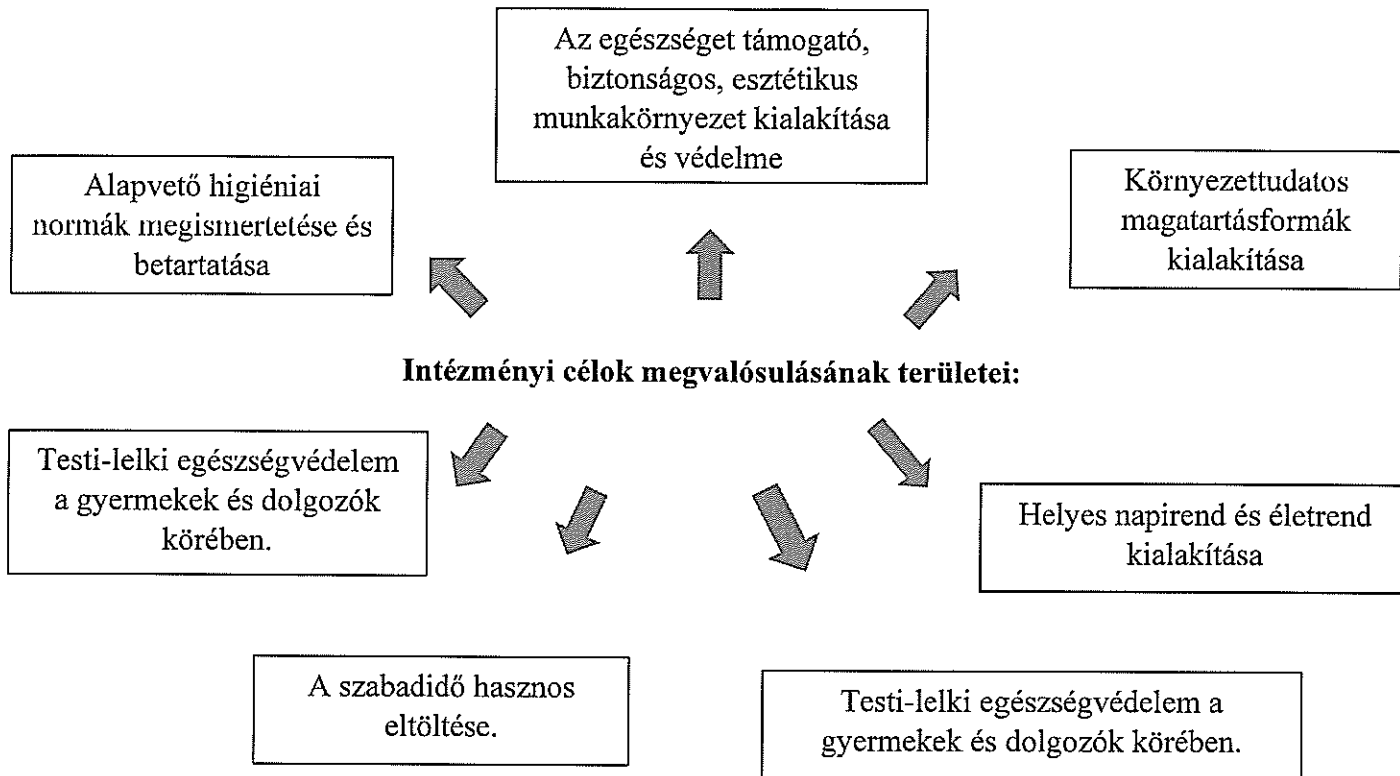
(1) A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

(2) A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési- oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

- Gyermkeink egészséges életmódra, életvitelre nevelése, életvezetési készségek fejlesztése, melyek szükségesek a rugalmas alkalmazkodó képességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz, továbbá fontos a testi, szellemi védettség biztosítása, higiénés szokások megalapozása és azok összehangolása a családok szokásrendszerével.
- Az egészség-gondozáshoz szükséges képességek, készségek, jártasságok megalapozása, kialakítása, a testi fejlődés elősegítése.
- Gyermkeink egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- A gyermek testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- Az egészséges életmód, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés szokásainak alakítása, egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

Az óvodai egészségnevelési feladatainkat két részre oszthatjuk

- egészségfejlesztés,
- megelőzés (prevenció), melyek azonban elválaszthatatlanok és az óvodai nevelés valamennyi szakaszára vonatkoznak.

A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok az alábbi területekre terjednek ki:

1. az egészséges táplálkozás
2. mindennapi mozgás, testmozgás
3. a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
4. a bántalmazás megelőzése,
5. a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
6. a személyi és környezeti higiéné

A teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

2. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS FELADATAI

- Szomatikus egészségfejlesztés (egészséges életmódra nevelés)
- Pszicho-higiénés egészségfejlesztés (lelki egészségfejlesztés)
- Szocio-higiénés egészségfejlesztés

Az egészségnevelés három fő feladata nem értelmezhető egyenként, önmagukban. Bármely egészségnevelési feladat elhanyagolása kihat a másik egészségnevelési feladatra is, vagyis mindenképpen érinti a teljes egészség egyensúlyát. Az egészségnevelés egyes feladatai nem csak egymással vannak szoros kölcsönhatásban, hanem az értelmi képességek fejlődésével, az erkölcsi neveléssel, az érzelmi – akarati élet fejlesztésével is.

Az egészségfejlesztés gyakorlatának egyedüli eszköze a nevelés, vagyis a személyiségformálás fontos eleme.

I. SZOMATIKUS EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS – EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS

A szomatikus nevelés kitér a test, a szervezet megismerésére, az egészség megvédésére, biztosítja a tudatos egészségvédő magatartás ismereteinek átadását, illetve megteremti a mentálhigiénié és mozgásszokások alapjainak megismertetését.

Óvodai nevelésünk megvalósítja az Óvodai nevelés országos alapprogramjában a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése címszó alatt megfogalmazottakat, valamint felöleli a gyermek egészségvédelmét, egészségfejlesztését, az élet és a testi épség megőrzését.

A szomatikus nevelés területei:

- személyi higiénia fejlesztés
- környezeti higiénia fejlesztése
- az egészséges táplálkozás igényének kialakítása
- a betegség megelőzésére nevelés
- napi rendszeres testmozgás, testedzés
- balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás

1. Személyi higiénia fejlesztése

A személyi higiénia fejlesztése magában foglalja a gyermek testi gondozását, testi szükségleteinek kielégítését, testi épségének védelmét. Fontosnak tartjuk még a megfelelő ruházat és helyes öltözködés szokásának alakítását, valamint az öltözet higiéniját, tárolási feladatait.

Az alapvető személyi higiénia kialakítása a gyermekekben a példamutatással kezdődik. Mivel a felnőtt minta a tanulási folyamatok alappillére ebben az életkorban, ezért minden óvodában dolgozó felnőttől elvárjuk a tiszta és ápoltság megjelenését.

Célunk: a személyi higiénia iránti igény kialakítása, a gyermek egészségének, testi épségének védelme.

Feladataink: Szeretetteljes, türelmes, diszkrét bánásmód alkalmazásával az alapvető higiéniai tennivalók rögzítése a viselkedésben, gyakoroltatás, folyamatos ellenőrzés, korrekció.

- ✚ Napi többszöri kézmosás fontosságának tudatosítása – különösen WC használat után, és étkezések előtt.
- ✚ A helyes kézmosás technikájának megtanítása
- ✚ Önálló WC használat, és annak helyes technikájának megtanítása
- ✚ A fogmosás helyes technikájának megismertetése, gyakoroltatása.
- ✚ Az orrfújás helyes technikájának megtanulása és gyakorlása.
- ✚ Az érzékszervek helyes ápolásának tudatosítása

Feltételek biztosítása:

- ✚ Minden gyermeknek legyen saját személyi felszerelése - jellel ellátott törölköző, fésű, fogmosó felszerelés, tornafelszerelés, ágynemű.
- ✚ • A gyermeköltözőkben minden gyermek rendelkezésre áll jellel ellátott szekrény (polc), ahol a saját ruházat, váltóruha, cipő tárolása megoldott.
- ✚ • Tisztálkodáshoz rendelkezünk elegendő számú, a gyerekek méretének megfelelő mosdókagylóval, szappantartóval (folyékony szappanadagolóval), körömkefével.
- ✚ • A gyermekmosdókban biztosított az elegendő számú gyermek-méretű WC, melyekben térelválasztókkal oldjuk meg az intimitást.
- ✚ • A gyermekek számára biztosított orrtörüléshez, orrfújáshoz a mindig elérhető helyen lévő papír zsebkendő, melynek higiénikus tárolására szintén gondot fordítunk. A nap bármely időszakában, minden gyermek számára rendelkezésre áll a vízfogyasztás lehetősége, melyhez a jellel ellátott poharakat elérhető magasságban helyezük el. Járványos időszakban fokozottan figyelünk a higiénias szabályok betartására.

2. Környezeti higiénia fejlesztése:

Az egészséges környezet a megfelelő szintere az egészségnevelésnek. Az óvodában az egészséges környezeten a csoportszobát, a mosdót, az öltözőt, a tornaszobát és az udvart értjük.

Célunk: környezeti higiénia iránti igény, fogékonyság kialakítása a gyermekekben, a környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozása.

Feladataink: Pozitív viszony kialakítása a gyermek és környezete között, környezet óvó-védő magatartás kialakítása, illetve a szűkebb környezetünkben jelentkező környezetvédő tennivalók felismertetése. Példamutatással, a munkába történő bevonással, gyakoroltatással a helyes környezeti higiénés tevékenységre szoktatás is a feladatunk.

A feltételek biztosítása:

- ✚ a gyermekek környezetének optimális kialakítása, elrendezése, mellyel a tevékenységekhez szükséges elegendő helyet biztosítjuk.
- ✚ A gyerekek környezetében lévő és a gyerekek által használt berendezési tárgyak megfelelnek testméreteiknek, ugyanakkor stabilak, biztonságosak, könnyen tisztán tarthatók.
- ✚ Az eszközök, játékok tárolásának feltételei adottak, tisztán és rendben tartásukat folyamatosan elvégezzük.

- ✦ A helységekben folyamatosan biztosítjuk rövid, gyakori szellőztetésekkel a természetes levegőcserét.
- ✦ Gondoskodunk a helységek megfelelő mesterséges és természetes megvilágításáról.
- ✦ A rendszeres takarítás, portalanítás és porszívózás mindenki számára elemi követelmény.
- ✦ Az egészségre ártalmas anyagokat a gyermekektől jól elzárható helyen, az előírásoknak megfelelő módon tároljuk.
- ✦ Az óvoda udvarának rendszeres és előírásoknak megfelelő karbantartásáról gondoskodunk biztosítva a szilárd burkolatok balesetmentességét, a füves részek gondozását. Udvari eszközeink az elvárt előírásoknak megfelelőek, de gyakori karbantartást igényelnek. A játszótéri elemek rendszeres felülvizsgálatáról gondoskodunk. Az udvari homokozót időközönként felújítjuk, a homokot szükség szerint cseréljük. Napi rendszerességgel frissítéséről a karbantartó gondoskodik.
- ✦ Lehetőségeinkhez mérten a homokozó árnyékolását megoldjuk.

3. Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása

Az intézményi étkeztetés az otthoni étkeztetési szokások kiegészítését szolgálja. A helyes étkezés szokásait az óvodáskorban kell kialakítani, mint az egészséges életmód más egyéb jellemzőit, összetevőit. Az optimális fizikai fejlődés alapfeltételei között kiemelt jelentőségű a táplálkozás az ebben a korosztályban jellemző gyors testi gyarapodás, és nagyfokú fizikai aktivitás miatt. Mindezek miatt fontos a megfelelő tápanyagfelvétel, de nagy jelentősége van a szemléleten (étrend összeállításon), óvodapedagógusi leleményességen (egészségpedagógiai kulturáltságon) és a szülők-segítők együttműködésén. Az óvodában nem az étel elkészítése, hanem az étkezés lebonyolítása alkotja az óvodapedagógus egészségnevelési feladatait, mint az étkezés előkészületeinek lebonyolítása, az egészséges ételek megkedveltetése, illetve új ételféleségek megismertetése.

Az óvodáskorú gyermekeknek az egészséges táplálkozás érdekében naponta az öt alap élelmiszercsoport mindegyik tagjából kell fogyasztania.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése előírja, hogy a gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésben, az élettani szükségleteknek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Az élettani szükségletnek megfelelő étrend biztosításához a táplálkozás- egészségügyi előírások kidolgozása az OÉTI feladata. Az OÉTI elkészítette a táplálkozástudomány mai állásának megfelelő táplálkozás, a rendszeres étkezést biztosító, szervezett élelmezési ellátásra vonatkozó ajánlást. Az ajánlás hatálya kiterjed valamennyi közétkeztetést nyújtó szervre. A közétkeztetők feladata ezen ajánlás szerint az élettani energia- és tápanyagigényeknek megfelelő összetételű és jellegű táplálék biztosítása.

Debrecen város önkormányzati fenntartású óvodáiban –így a mi intézményünkben is- a Hungast Vital Kft. biztosítja az étkezést. A közeli iskola konyhájában az élelmezésvezető irányításával készítik az ételeket. Kiszállítás után óvodánk tálalókonyhájában történik meg

az adagolás és a tálalás előkészítése. A diétázó gyermekek számára dietetikus állítja össze az étrendet, és az ételt is az ő irányításával készítik el.

Célunk: A gyermekeinkből egészségesen táplálkozó felnőtt váljék, illetve váljon igényükké a korszerű táplálkozás iránti igény.

Feladataink: A családdal való szoros együttműködésben a helyes étkezési szokások kialakítása, az egészséges táplálkozásra nevelés.

Feltételek biztosítása:

- ✦ Az előkészületeket az étkezésre minden esetben a gyermekekkel közösen végezzük
- ✦ Biztosítjuk a kulturált étkezéshez szükséges, megfelelő mennyiségű eszközöket (tányérok, evőeszközök, terítő, poharak, szalvéta). Azokat a gyermekek számára is elérhető, biztonságos helyen tároljuk.
- ✦ A feltálatott ételek elnevezését megtanítjuk a gyerekeknek, egy-egy ismeretlen étel bevezetésénél gondolunk arra, hogy a gyermek először kóstolja meg, így kedvcsináló ismereteket nyújtunk az ételről.
- ✦ A gyermekek étvágyát, eltérő szokásait figyelembe vesszük. Nem erőltetjük az ételt, de kínálunk, ezzel igyekszünk megszerettetni az új ízeket.
- ✦ Megismertetjük a gyermekeket a természetes vitaminforrásokkal, gyümölcsökkel, zöldségfélékkel, a különböző ásványi anyagokban gazdag növényi magvakkal. Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében a szülők támogatásával zöldség és gyümölcsnapokat szervezünk a csoportokban. Egyes csoportokban a szülői felajánlásoknak köszönhetően mindennapos a gyümölcsfogyasztás.
- ✦ A különleges étrendet igénylő gyermekek étkeztetését a főzőkonyhakkal történő egyeztetésekkel megoldjuk, fokozott figyelemmel kísérjük a táplálékallergiás, táplálékérzékeny gyermekek étkezését. Mindezt orvosi utasításra, orvosi igazolás alapján történik. A táplálékérzékeny gyermekek étele külön edényben érkezik, illetve azok melegítése külön, csak erre szánt mikrohullámú sütőben történik.
- ✦ Biztosítjuk a nap bármely időszakában a folyamatos folyadékpótlást.
- ✦ Fokozott figyelmet fordítunk a gyerekek (közvetett módon a családok) étkezési szokásaira, Táplálkozási rendellenesség –túlsúlyos, kórosan válogatós gyerekeknél a családdal való együttműködés fontosságát tartjuk szem előtt.
- ✦ Az egészséges táplálkozásra nevelés érdekében játékos alkalmakat teremtünk arra, hogy a gyermekek maguk is részesei legyenek egyszerűbb ételek elkészítésének (pl. salátakészítés, tízórai összeállítás).
- ✦ Minden érzékszervet megmozgatunk a tapasztalatszerzés során, ismerkednek gyümölcsökkel, zöldségfélékkel: őszi piacot, zöldséges üzletet, kerteket látogatnak, kóstolók és salátakészítés zöldségből, gyümölcsből.
- ✦ Csoportonként konyhakertet művelünk, gondozunk, mellyel segítjük a zöldségfogyasztással kapcsolatos pozitív hozzáállás alakulását.

4. A betegségek megelőzésére nevelés

A fertőző betegségek megelőzésére nevelés kiemelt óvodapedagógusi feladat. Ennek alapja a személyi higiéné betartása, a rendszeres és helyes technikájú kézmosás, megfelelő technikájú zsebkendőhasználat, illetve a gyermekek által használt tárgyak - eszközök rendszeres elmosása, fertőtlenítése.

Célunk: egészségvédő szokások kialakítása

Feladataink: A segítő szakemberekkel orvos, védőnő együttműködve elsődleges feladatunk az, hogy beteg gyermek ne látogassa az intézményt. A szülő az óvodapedagógusok jelzésére, illetve betegség esetén vigye orvoshoz gyermekét. A gyermek az óvodába járást újra, csak orvosi igazolás ellenében kezdheti meg, a többi gyermek felülfertőződésének megelőzése érdekében.

Ismeretbővítéssel, a személyi higiénével kapcsolatos helyes szokások kialakításával a védekezéshez szükséges magatartásformák begyakorlása.

Feltételek biztosítása:

- ✦ Az egészséges gyerekek védelmében az óvodában észlelt megbetegedéskor a gyermeket elkülönítjük, és gondoskodunk róla, hogy minél előbb megfelelő ellátásban részesüljön.
- ✦ Az óvodába kijáró védőnői szolgálattal rendszeres kapcsolatot tartunk fent, ha a helyzet indokolja, akkor akár több szűrést is beiktatunk.
- ✦ Fejtevésség megelőzésére rendszeresen adunk ki tájékoztató anyagot, amit a faliújságokon, szülői értekezleteken, ill. szóróanyagon is jelzünk.
- ✦ Az egyéni tisztálkodási eszközök rendszeres tisztántartását, fertőtlenítését fokozottan figyelemmel kísérjük, a járványos időszakban kiemelt figyelmet fordítva a feladatra.
- ✦ Dajkáink figyelmét gyakran felhívjuk a kilincsek és a gyakran érintett tárgyak fertőtlenítésére. Ebben az időszakban a higiéniai szabályok betartására fokozottan odafigyelünk. (intenzív szellőztetés, zsebkendőhasználat, fertőtlenítés... stb.)
- ✦ A betegségek megelőzése érdekében az évszakoknak megfelelően megteremtjük a gyermekek edzéséhez, rendszeres mozgáshoz szükséges feltételeket, minden adódó lehetőséget kihasználunk a levegőzésre, sétára, kirándulásra.
- ✦ A betegségből történő felgyógyulásakor a közösségbe való visszatérés szabályait érvényesítjük.
- ✦ Személyes példamutatással adunk mintát a gyermekeknek a helyes védekezésre.

5. Napi rendszeres testmozgás, testedzés

A mozgásszervek fejlődésének belső, élettani ingere a mozgásra való készletben mutatkozik meg, ezért a mozgás élettanilag a kisgyermek alapvető életjelensége. A gyermek mozgásigénye folyamatos kielégítésre vár.

A mozgás sokoldalú tevékenység és feladatrendszere az egész óvodai életünket átszövi. A mozgásos versengések során a gyermekek átéli a sikert és a kudarcot egyaránt. Így tanulják

ezek kezelését is. A közös örömmel végzett mozgás közben társas kapcsolataik is kiszélesednek.

Célunk: a testmozgás, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése, rendszeres testedzés szokássá alakítása, az egészséges életvitel megalapozása

Feladataink:

- ✦ a természetes mozgáskedv megőrzése,
- ✦ a szervezet edzése,
- ✦ a rendszeres kondicionálás,
- ✦ a testi erő és állóképesség fejlesztése,
- ✦ az időjáráshoz való alkalmazkodás, a szabadban való tartózkodás igényének kialakítása,
- ✦ hideghez, meleghez szoktatás,
- ✦ fokozatos terhelés
- ✦ a teherbíró képesség fejlesztése,
- ✦ réteges öltözködés fontosságának tanítása a mozgás során
- ✦ A mozgásos tevékenységet, s azok eszközeit mindenkor a gyermekek életkorához, egyéni szükségleteihez, fejlettségi szintjéhez és a csoport összetételéhez méretezzük

Feltételek biztosítása:

- ✦ A mozgásos tevékenységek szervezésénél az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vesszük. Lehetőség szerint szabadban szervezzük ezeket a tevékenységeket, és legnagyobb részben mozgásos játékok keretében valósítjuk meg, a fokozatosság elvét szem előtt tartva.
- ✦ Tornaszobánk lehetőséget nyújt minden időjárási viszonyok között a napi mozgásfejlesztésre
- ✦ Udvari spotpályánk napi használatával tesszük mindennapi szükségletté a mozgást.
- ✦ A gyermekek fokozott mozgásigényének kielégítését jól szolgálják az udvari játékok és a munkaeszközökkel való munkálkodások. Ha az idő engedi, sokat tartózkodunk a szabadban. Időjárástól függően (köd, -5 fok, eső, viharos szél esetén nem) napi min. 1 órát levegő és napfényedzést biztosítani a gyerekeknek a fokozatosságot betartva. Az udvari tevékenység mellett a séta, kirándulás egészíti ki a levegőzést.
- ✦ A szülőket változatos programok keretében vonjuk be azokba a rendezvényekbe, melyek az egészségfejlesztést szolgálják. Tavasszal az óvodai SPORTNAP is a rendszeres mozgást propagálja.
- ✦ Törekszünk arra, hogy lehetőség szerint minden gyerek minden nap vegyen részt a szervezett mozgásban.
- ✦ Ovisport foglalkozásokon óvodai szintű mozgásfejlesztést szervezünk heti két alkalommal.
- ✦ Délutáni mozgásos programok fakultatív felajánlásával a nagyobb mozgásigényű gyermekek mozgásának kielégítése.

- ✦ Sport edző vezetésével biztosítunk sport oktatást a nevelési időn túl a Bozsik Intézményi Program Együttműködési Megállapodás alapján a mozgás iránt kifejezetten érdeklődő gyermekek számára.

6. Balesetek megelőzésére nevelés és elsősegélynyújtás

Az intézményes nevelésben gyakran történnek váratlan események, amelyek veszélyeztetik a gyermekek testi épségét. Az óvodás gyermek nagy mozgásigényéből, a veszélyérzetének fejletlenségéből adódóan kiemelt feladatunk a figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire.

Gyermekbalesetnek minősül minden olyan baleset, ami akkor történik, amikor a gyermek az óvoda felügyelete alatt áll. A gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről történő gondoskodás az óvodába történő belépéstől annak jogszerű elhagyásáig terjed, valamint az óvodán kívül tartott programok ideje alatt.

Célunk: a gyermek egészségének és testi épségének védelme

Feladataink: Balesetmentes környezet kialakítása, egészségvédő, baleset megőrzésre irányuló ismeretszerzés, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, folyamatos ellenőrzés.

Feltételek biztosítása:

- ✦ Létrehoztuk a Biztonságos környezet munkacsoportot az intézményen belül. Feladatunk havi rendszerességgel az intézmény teljes területének bejárása, a balesetveszély esetleges fennállásának ellenőrzése céljából. A megoldandó feladatokat az intézmény karbantartója végzi el a bejárásokat követően.
- ✦ A csoportnaplókban elhelyezésre kerülnek a balesetvédelemmel kapcsolatos intézményi védő – óvó előírások.
- ✦ Az év eleji értekezleten, a későbbiekben szükség szerint megbeszéljük az óvoda belső és külső tereinek balesetvédelmi szabályait, melyeket ezt követően az óvodapedagógusok játékos formában ismertetnek a gyermekcsoportokkal.
- ✦ Megismertetjük gyermekeinkkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükség van.
- ✦ A közlekedés szabályainak megismertetését séták során a valós környezetben ismertetjük meg a gyerekekkel, szituációs, valamint szabályjátékok során gyakoroljuk
- ✦ Minden alkalmazott ismeri és betartja az óvoda munka és tűzvédelmi szabályzatát, valamint a tűzriadó tervet. Az óvodapedagógusok és dajkák az óvodai élet egésze alatt kötelesek a rájuk bízott gyermekek tevékenységét folyamatosan figyelemmel kísérni a rendet megtartani és a baleset-megelőzési szabályokat a gyermekekkel betartatni.
- ✦ Az előírt szabályzók betartásával gondoskodunk az óvodában használatos vegyszerek zárható szekrényben történő elhelyezéséről, és minden egyéb, a balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivaló betartásáról.
- ✦ Amennyiben az óvodában baleset történik, az elsősegélynyújtást követően azonnal mentőt, orvost kell hívni, illetve a szülőt értesíteni kell. Ha a baleset bekövetkezett, azt nyilvántartjuk, és haladéktalanul kivizsgáljuk. A KIR-ben rögzítjük, és intézkedési

tervet dolgozunk ki, az esetlegesen ismét előforduló hasonló baleset megelőzése érdekében. Minden óvodapedagógusunk egész évben a saját csoportjában minden olyan tevékenység előtt, mely veszélyt hordozhat, felhívja a figyelmet a betartandó szabályokra a veszély forrásaira. A megelőzéssel, magyarázattal, preventív magatartással a gyermekbalesetek könnyebben megelőzhetőek.

- ✦ Az óvodai elsősegélynyújtás legfontosabb eleme a balesetek megelőzése. Fontos, hogy a gyermekek rájöjjenek, hogy a balesetek egy kis odafigyeléssel és óvatossággal elkerülhetők. Az óvodapedagógus feladata, hogy felhívja figyelmüket, hogy egyes tárgyak pl.: mászóka, korlát, és helyzetek, pl. fogócska, sorversenyek, milyen veszélyforrást hordoznak. A gyermekeknek tudniuk kell, hogy mi a teendőjük baleset esetén-segítséget hívni, felnőtteknek szólni.
- ✦ Kisebb sérülések ellátására az intézményben biztosított elsősegélynyújtó alapfelszerelés. A sérülések ellátását az óvodapedagógus és a dajka végzi el.

Ez minden óvodai dolgozó kötelessége!

7. Anafilaxia ellátási terv

7.1. AZ ANAFILAXIA FELISMERÉSE

Az anafilaxia egy életveszélyes állapotot előidéző túlérzékenységi reakció. Tünetei a legkülönbözőbbek lehetnek, az enyhe bőrpírtól egészen az életveszélyes anafilaxiás sokkig. Mivel ritka esetben akár súlyos, életveszélyes következményei is lehetnek, létfontosságú az anafilaxia mielőbbi felismerése és a szükséges lépések gyors megtétele.

Annak megállapításához, az intézményünkbe járó gyermekeknél anafilaxiás rosszullét áll-e fenn, az alábbi, jellemző előzményeket és tüneteket szükséges először ellenőrizni:

- 7.1.1. Ha ismertén allergiás gyermek a rá tudottan veszélyes anyaggal érintkezett (ilyen ételből evett, vagy ismeretlen rovarméreg allergiás gyermeket csípött meg a rá veszélyes rovar)

ÉS

- HIRTELEN légúti vagy légzési tünete (nehézlégzés, rekedtség, nyálzás esetleg nyelési nehezítettség), vagy
- HIRTELEN keringési tünete (elgyengüléss, ájulás közeli állapot, vagy ájulás) lépett fel.

VAGY

- 7.1.2. KÉT szervrendszert érintő, HIRTELEN fellépő tüneteket tapasztalnak olyan gyermeknél, aki tudottan nem allergiás:

- bőrtünetek (test szerte csalánkiütés, ajak-szemhéjdagadással, vagy anélkül)
- légúti vagy légzési tünetek (nehézlégzés, rekedtség, nyálzás esetleg nyelési nehezítettség)

- keringési tünetek: (elgyengüléss, ájulás közeli állapot, vagy ájulás)
- gyomor-bél rendszeri tünetek (erős hasi görcs, ismétlődő hányás, hasmenés)
- és a felsoroltakon kívül bármely kettő együttesen lép fel.

Amennyiben bizonytalan a helyzet megítélésében, hívja a mentőket telefonon (104 vagy 112) és mondja: ANAFILAXIA!!!

7.2. AZ ANAFILAXIA ELLÁTÁSA

Az anafilaxia azonosítása és ellátása alapvetően egészségügyi szakember feladata, és a megfelelő felkészültséget igényel. Ezért legfontosabb, hogy haladéktalanul kérni kell szakember, mindenekelőtt a mentőszolgálat segítségét ilyen esetekben.

Ugyanakkor előfordulhat olyan helyzet is, hogy helyben, a köznevelési intézményben jelenlévő, a gyermekre felügyelő vagy erre egyébként kiképzett pedagógusnak, nevelő-oktató munkát segítő dolgozónak vagy egyéb munkatársnak kell segítenie, a mentésirányító telefonon nyújtott segítségével, a mentőegység kiérkezéséig.

Az alábbiakban összegezzük, mit kell tenni anafilaxiás rosszullét esetén:

1. Fektesse le a gyermeket, illetve kifejezett nehézlégzés esetén hozza félig ülő helyzetbe, esetleg felpolcolt alsó végtagokkal!
2. Ha már előfordult anafilaxiás rosszullét miatt a gyermeknél van orvos által felírt gyógyszer, hívja a mentőket telefonos segítségért (104, 112) és mondja: ANAFILAXIA!
3. a fent leírt tünetcsoportok valamelyikének megjelenése esetén, ha a mentőszolgálat önnel beszélő munkatársa javasolja, a gyermek combjába, a comb jobb középső szakaszának elülső – oldalsó részébe adja be a gyermeknek előírt és nála lévő injekciót. Ez 12 éves kor alatt (30kg testsúly alatt) 150 ug-os, 12 éves kor felett (30 kg felett) 300 ug hatóanyag tartalmú (utóbbi felnőttek is való) injekciót.

Az autoinjektort 10 másodpercig tartsa a combhoz nyomva!

4. Ha még nem került rá sor, hívja a mentőt a helyszínre, majd értesítse a szülő-gondviselőt.

Óvodai akcióterv ANAFILAXIA esetén

HA 4 IGEN

akkor meg kell vizsgálni, hogy:

A tünetek anafilaxiának
megfelelnek?

A gyermek ismert nyilvántartott
allergiásként?

ADJA BE AZ AAI-t

Van elérhető Adrenalin
Autoinjektor?

Az intézményben **ELÉRHETŐ**
az anafilaxia
felismerésében és az AAI
beadásában
KÉPZETT FELNŐTT?

Ha bármelyik kérdésre a válasz NEM, először kell hívni a mentőket vagy a 112-t!

7.3. MEGTÉVESZTŐ, DE NEM ANAFILAXIÁS ESETEK

Több esetben előfordulhat, hogy nem áll fenn a valós anafilaxiás helyzet, azonban egyes megtévesztő tünetek alapján sor kerülhet az injekció alkalmazására. Ez akár felesleges kockázatokat is okozhat az érintett gyermekek számára. Ezért fontos a mentőm mielőbbi értesítése és az egészségügyi szakember bevonása.

Tipikusnak mondható, NEM anafilaxiás helyzetek a következők lehetnek:

- Amennyiben ismeretlen asztmás gyermek fullad, oda kell adni neki a nála lévő inhalátort!
- Ha elájul egy rendezvényen a sok állástól: le kell fektetni és megitatni!
- Ha csalánkiütés társul lázas betegséghez: hívni kell a szülőt!
- Ha erős hányingere van, gyomorrontás miatt hány a gyermek: hívni kell a szülőt!
- Ha lázas és gyenge: le kell fektetni, itatni, és hívni kell a szülőt!

Készült a Belügyminisztériumban. a Magyar Allergológiai és Klinikai Immunológiai Társaság (MAKIT) Anafilaxia csoportja és az Egészségügyi Szakmai Kollégium Klinikai Immunológiai és Allergológiai Tagozata szakmai anyagának felhasználásával.

8. Diabéteszes gyermekek óvodai ellátása:

Az 1-es típusú cukorbetegség a hasnyálmirigy inzulintermelő sejtjeinek pusztulásával járó autoimmun betegség, amelyben a szervezet a számára szükséges inzulin pótlását külső forrásból igényli. A köznevelési rendszerben, ellátásukhoz az intézményekben eltöltött időben az ottani dolgozók aktív részvétele is szükséges.

Cukorbetegség fogalma, típusai A cukorbetegség, vagy más néven a diabétesz a cukoranyagcsere zavara, tünete az emelkedett vércukorszint. Pontosabb meghatározás szerint olyan komplex anyagcserezavar, melynek középpontjában a szénhidrát-anyagcsere eltérései vannak, de a kórfolyamat érinti a zsír- és fehérje-anyagcserét is.

Több típusú diabétesz van.

Gyerekekre döntően az 1-es típusú cukorbetegség jellemző.

- 1-es típusú diabétesz autoimmun betegség: ebben az esetben a hasnyálmirigy nem termel inzulint, így külsőleg kell bevinni a szervezetbe. Kialakulásának pontos oka nem ismert.

- 2-es típusú diabétesz: (sajnos manapság az iskolás korosztályban is egyre inkább jelentkezik) a szervezet termel ugyan inzulint, de vagy nem eleget, vagy az nem tud megfelelően hasznosulni. Kialakulásában erős genetikai tényezők mellett szerepet játszik a túlsúly és a mozgásszegény életmód

Jogszabályi háttere: A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről hatályos szövege értelmében:

„1. § (1) A törvény célja olyan köznevelési rendszer megalkotása, amely elősegíti a gyermekek, fiatalok harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarat tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a köz érdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat nevel. Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.”

A fenti jogszabályok tehát egyértelműen szabályozzák, hogy a nevelési intézménynek **gondoskodnia kell a rábízott gyermekek**, felügyeletéről, a nevelés egészséges és biztonságos

feltételeinek megteremtéséről. A gyermek jogainak tiszteletben tartása és védelme nem merülhet ki abban, hogy tartózkodni kell a megsértésüktől, hanem gondoskodni kell az érvényesülésükhöz szükséges feltételekről is.

A szülő írásbeli kérelmére az óvoda vagy iskola igazgatójának kötelessége biztosítani a tízennégy évnél fiatalabb, 1-es típusú diabétesssel élő gyermek napközbeni ellátását: a vércukorszint szükség szerinti mérését és az inzulin beadását. Ezekhez az invazív beavatkozásokhoz a szülőknek hozzá kell járulniuk.

Az intézmény vezetője a feladat ellátását olyan pedagógus vagy a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy útján biztosítja, aki az Oktatási Hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja.

Gyermekkori diabétesz tünetei

A gyermekkorban jelentkező cukorbetegség tünetei is hasonlóak a felnőttkorban jelentkezőkhöz, általában a tünetek specifikussága miatt könnyen felismerhető a diabétesz.

- sokszori és bőséges vizeletürítés (óvodáskorban a már szobatiszta gyermeknél éjjeli ágybavizelés)
- a fokozott vízvesztés következtében kialakuló kínzó szomjúságérzet, megnövekedett folyadékfogyasztás
- nagy étvágy, állandó éhségérzet, ennek ellenére fogyás
- gyakori hasfájás
- állandó fáradtság, bágyadtság
- nehéz sebgyógyulás
- acetonos lehelet (alkoholos jellegű lehelet)

Cukorbeteg mindennapok

Gondoskodni kell arról, hogy az óvodában mindenki ismerje azokat a feltételeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a gyermek biztonságban legyen.

A pedagógus kötelessége, hogy a cukorbeteg gyermeket:

- kiengedje a mosdóba,
- biztosítsa, hogy folyadékhoz jusson,
- megmérje a gyermek vércukrárt,
- beadja a gyermeknek az inzulint,
- engedje, hogy ehessen bármely napszakban

Cukorbeteg gyerekek ellátása során fokozottan figyelni kell:

1. egyedi napirendjük megismerésére és betartására
2. fontos megérteni, hogy a napirend módosítása milyen keretek közt lehetséges, a napirend egyes pontjainak be nem tartása milyen következményekkel jár.
3. fontos tudni, hogyan lehet megelőzni és felismerni a vészhelyzeteket, mi a teendő ezekben a helyzetekben.

A vércukorszint mérés lépései

1. Mossuk meg a gyermek kezét meleg, szappanos vízzel és töröljük szárazra.
2. Helyezzünk tiszta lándzsát az ujjszűrő eszközbe. Az ujjszűrő eszköz tárolja és pozicionálja a lándzsát, illetve kontrollálja a szúrás mélységét.
3. Vegyünk ki egy tesztcsíkot a dobozából, majd a doboz fedelét azonnal zárjuk le, hogy ne kerüljön szennyeződés a tesztcsíkok közé.
4. Készítsük elő a vércukorszintmérőt a használati útmutatóban leírtak alapján. 5. Szúrjuk meg a gyermek egyik ujjhegyét a lándzsával.
6. Az összegyűlt vért cseppentsük a tesztcsík megfelelő részére úgy, hogy a vércsepp lefedje a teljes tesztnyílást.
7. Nyomjunk egy tiszta vattapamacsot a megszárt sebre és állítsuk el a vérzést.
8. A legtöbb vércukorszintmérő készülék néhány másodpercen belül elvégzi a vérminta elemzését, ezt követően olvassuk le az eredményt.
9. A mért értékeket jegyezzük fel egy vércukornaplóba.

Eljárásrend:

Az intézményünkben a szülő külön kérelme alapján biztosítjuk az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek speciális ellátását. Az ellátás érdekében legalább 1 fő óvodapedagógus vagy érettségivel rendelkező nevelés-oktatást segítő szakember rendelkezik 1-es típusú diabéteszsel élő óvodások és iskolások ellátását támogató pedagógustovábbképzésen (pl. Diaped., DiabMentor, Cukor Suli) szerzett tanúsítvánnyal. A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerezték meg.

A képzés során elsajátították a vércukorszint mérést és inzulin beadását. A gyermekek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

A gyermek szakszerű ellátásán túl a szülő a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm.rendelet szerint igényelheti a diétás étrend biztosítását, illetve a diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján – a gyermek intézménybe bevitt, vagy a szülő által az intézménybe rendelt étel intézményben történő elfogyasztásának lehetővé tételével is biztosítható. Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a

melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal
- szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról
- a gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével
- diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján
- a gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint
- az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása
- az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása
- megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása
- kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel

A közétkeztetésre vonatkozó alapvető rendelkezések:

A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet 15. § (1) bekezdése szerint a nevelési-oktatási intézményben minden, szakorvos által igazolt diétás étkezést igénylő személy számára az állapotának megfelelő diétás étrendet, valamint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése alapján az élettani szükségletének megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. „Figyelemmel az étkezések szakorvos által meghatározottak szerinti időzítésére és az étel dietetikus által meghatározott megfelelő adagolására, különös tekintettel a szénhidrátanyagcsere-rendellenességgel élő személyekre” – írja az új, 38/2021. (IX. 1.) EMMI rendelet.

Amennyiben a szülő úgy dönt, hogy diabéteszes gyermeke étkezéséről ő gondoskodik, az óvodánk biztosítja a hűtve tárolás, melegítés, fogyasztás feltételeit. Az ételátadás, tárolás mikéntjét az intézmény határozza meg, a bevitt ételt a közétkeztetésben felszolgált ételtől elkülönítetten szükséges kezelni, hűtését, melegítését és a bevitelre szolgáló edény tisztítását, fertőtlenítését (mosogatás) is az élelmiszerbiztonsági előírások betartásával kell végezni.

Az étel bevitelének tilalma egyedül a tálalókonyhára vonatkozik, és az otthonról vitt ételt szabadon elfogyaszthatja a gyermek a közös ebédlőben, ezt megtiltani szintúgy nem lehet. Amiről nem rendelkezik a jogszabály, arról dönteni az intézmények hatásköre.

Fontos információk

- **Normális vércukorszint tartomány: 3,9-10 mmol/l között**

HYPOGLIKÉMIA, „HIPÓ” - 3,9 mmol/l alatti inzulinérték vesztesen alacsony (LO)

– **teendő:** azonnal a szülővel egyeztetett mennyiségű, gyorsan felszívódó szénhidrátot kell adni (1-2 dl gyümölcslé, pár szem szőlőcukor, néhány db keksz), ha erre nincs lehetőség, mert a gyerek eszméletét veszítette, Glucagon beadása szükséges.

Tünetek:

hirtelen fáradtság,

koncentráció-zavar,

gyengeség,
bizonytalanság,
sápadtság,
remegés,
verejtékezés.

Alacsony vércukorszint gyanúja esetén a gyereket tilos magára hagyni!

HYPERGLIKÉMIA – diabéteszes ketoacidosis- 10 mmol/l feletti inzulinérték magas

– **teendő:** szülővel egyeztetni a beavatkozás szükségességéről, cukormentes folyadékfogyasztás, esetleg testmozgás javasolt.

Tünetek:

megnövekvő szomjúságérzet,
gyakori vizeleti inger,
fáradtság,
rossz közérzet,
viszkető bőr.

Magas vércukorszint esetén a vér ketonszintjét is ellenőrizni kell. Ha a vércukorszint és a ketonszint is magas, azonnali kórházi ellátás szükséges!

Ketoacidózis leggyakoribb tünetei:

hányinger, hányás.

Tehát ha egy 1-es típusú cukorbeteg hány, nem tud folyadékot fogyasztani, **azonnal kórházba kell kerülnie!**

- 15 mmol/l feletti inzulinérték nagyon magas (HI) – Azonnal egyeztetni a szülővel a korrekcióról!

II. Pszicho-higiénés egészségfejlesztés (lelki egészségfejlesztés)

A Nkt.62.§ (1) bekezdés g) pontja értelmében az óvodapedagógus kötelessége, hogy a gyermek testi, lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében megtegyen minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő- és szükség esetén más szakemberek- bevonásával.

A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelés mindennapos gyakorlatában nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része. A lelki egészség érdekében törekszik az optimális napirend, a szellemi munka higiéniájának megvalósítására, továbbá az egészséges életmód elveinek megfelelő életvitel igényének kialakítására.

A pszicho-higiénés egészségfejlesztés területei

- Egészséges életvezetés
- Stresszelhárítás
- Egészségre káros szokások megelőzése
- Érzelmi nevelés

1. Egészséges életvezetés

(egészséges életvezetés, hibás viselkedés megelőzése, kezelése)

Az egészséges életvezetés óvodai megfelelője az egészséges életmód szabályainak megtartását, a társas kapcsolatok zavarainak megelőzését, a korai prevenciót és az egészségtelen szokások korrekcióját jelenti.

Célunk, megóvni a gyermeket az idegrendszerére ható káros hatásoktól.

Feladatunk az egészséges személyiségfejlődés biztosítása a gyermek idegrendszerének és lelki életének megóvása a káros hatásoktól, az idegrendszeri-pszichés túlterheléstől, kimerültségtől.

A feltételek biztosítása:

- ✦ Óvodai napirendünk kialakításánál minden esetben arra törekszünk, hogy biztosítsa a folyamatosságot, ugyanakkor rugalmas legyen.
- ✦ A napirend egyes tevékenységei biztosítják a gyermekek számára a cselekvés és a pihenés lehetőségét.
- ✦ A rendszeresen visszatérő és ismétlődő tevékenységek érzelmi biztonságot jelentenek a gyermekek számára.
- ✦ Törekszünk a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok kiépítésére és megőrzésére, az antiszociális viselkedésmódokat igyekszünk megelőzni és kirekeszteni (düh, harag, agresszió)
- ✦ Minden adódó lehetőséget kihasználunk, mellyel a családi életre nevelést segítjük elő, így a családi munkamegosztás fontosságára, az apai és anyai hivatás szépségét emeljük ki.

2. Stressz-elhárítás

A stressz a szervezetnek a külső ingerekhez való alkalmazkodó képessége, amely véges és kimeríthető. Elhárításának fontossága a károsodást előidéző, idegrendszert megterhelő, viselkedési zavarokat, pszichoszomatikus panaszokat okozó hatások elhárításában rejlik.

Célunk az idegrendszeri- lelki egészségvédelem.

Feladatunk a stresszhelyzetek kiküszöbölése a stressz -hatások és helyzetek elkerülésével, illetve a stressz- hatások kompenzációja.

A feltételek biztosítása:

- ✦ Törekszünk rá, hogy az óvoda külső és belső terei biztonságot sugározzanak, berendezési tárgyai a gyerekek méretéhez igazodjanak.
- ✦ Igyekszünk kiküszöbölni minden zavaró ingert, mint a folyamatos erős zajforrás, vibráló fény.
- ✦ Napirendünk minden esetben biztosítja a rendszerességet és a rugalmasságot. Kerüljük a sürgetést és a várakozást.
- ✦ A konfliktusokat igyekszünk csökkenteni, kizárjuk a megkülönböztetést és az agressziót.
- ✦ Nevelési elveink között kiemelt szerepet kap a beszélgetés, meghallgatás, személyre szóló figyelem.

3. Egészségre káros szokások mellőzése

A pszicho-higiénés nevelési feladatok körébe tartozik az egészségre káros szokások (alkoholfogyasztás, dohányzás), az indokolatlan mértékű gyógyszerfogyasztás és az egyre terjedő drogfogyasztás, az elhízás és a cukorbetegség megelőzése.

Célunk, hogy olyan egészségvédő modellt ismertessünk meg a gyermekekkel, mely későbbi életük során megvédi őket a káros szenvedélyektől.

Feladatunk, hogy a gyermekek megismerjék az egészség megvédéséhez, megerősítéséhez vezető tevékenységeket, a helyes táplálkozás a testedzés, a személyi és környezeti higiénia fontosságát. Legjobb propaganda a jó példa, a helyes életvitel és harmonikus, derűs létünk.

4. Érzelmi-erkölcsi nevelés – befogadás

Az óvodás korú gyermek jellemző tulajdonsága, a magatartás érzelmi vezéreltsége. Ezért elengedhetetlen, hogy az óvodai élet során biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül.

Célunk állandó értékrendünk megteremtésével az elvárt érzelmi, erkölcsi és közösségi normáknak megfelelő személyiségjegyek, viselkedési formák kialakítása. A gyermek képességeinek fejlesztésével optimális érzelmi és szociális attitűd megalapozása. A szeretet, a tisztelet közvetítésével érzelmi biztonság megteremtése, mely elősegíti az önbizalom, a pozitív én-kép kialakulását.

Feladataink:

- ✦ Kiemelt feladatunk a gyermekek beilleszkedési képességének elősegítése, csoportba történő integrációja.
- ✦ Vegyes életkorú csoportjainkban fontos az egymáshoz való alkalmazkodás, az egymás iránti érdeklődés és segítségnyújtás
- ✦ Informálódunk a gyermek családban betöltött helyéről, szokásairól.
- ✦ Segítjük, és figyelemmel kísérjük az új baráti kapcsolatok alakulását, a meglévőket megerősítjük. Bízgatjuk a gyermekeket az egymással való kapcsolatteremtésre.
- ✦ A befogadás feladata a türelmes, szeretetteljes, empátiás kapcsolat kialakítása, a beilleszkedés időszakában. Az egyéni igények elfogadása, az otthonosság érzetének

- kialakítása. A családdal való együttműködés, anyás befogadás növeli a gyermek biztonságérzetét.
- ✦ A szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás és a tájékoztatás lehetőségének megteremtése, a gyermek testi-lelki fejlődésének segítése érdekében (szülői értekezletek, fogadóórák, nyíltnap).
 - ✦ Szociális érzelmek fejlesztése, erkölcsi, akaratni tulajdonságok fejlesztése, erősítése pozitív példaadással (feladatvállalás, együttérzés, elfogadás, segítségnyújtás).
 - ✦ Erkölcsi érzelmek fejlesztése: őszinteség, felelősségérzet, udvariasság, igazságosság, a gyengébb védelme, illemtudó viselkedés.
 - ✦ Intellektuális érzelmek fejlesztése: kíváncsiság, érdeklődés, csodálkozás, kétely.
 - ✦ Az akaratni tulajdonságok fejlesztése: feladattudat és tartás kialakítása, szabálytudat fejlesztés, kitartás.
 - ✦ Közös élményekre épülő tevékenységek megszervezése (projektek szervezése, témahét tartása, családokkal közös rendezvények, bábszínház, kirándulás, könyvtári és múzeumpedagógiai foglalkozások)
 - ✦ A közösségi élet szokásainak kialakítása és a közösségi magatartás kialakítása (a kritika elfogadása)
 - ✦ Különös gondot figyelünk a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyerekek beilleszkedésére.
 - ✦ A csoportban történő alkalmazkodás képességének fejlesztése fontos feladat, ilyen az egészségvédő, szabálykövető magatartás, a természeti és társadalmi feltételekhez alkalmazkodó viselkedés kialakítása, az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, az udvarias viselkedés, az együttműködés elfogadása.
 - ✦ Teljes óvodai nevelésünket áthatja a gyermek-felnőtt tiszteletre épülő bizalmas, tapintatos és elfogadó viselkedése és a szeretet. Törekvésünk, hogy a gyermek-gyermek kapcsolatban is jelen legyenek ezek az értékek.

III. Szocio-higiénés egészségfejlesztés

A szocio-higiénés egészségfejlesztés az egészségnevelésnek a társas együttélésből adódó feladatait öleli fel. A társas, közösségi együttélés, közös értékrend, közös cél és cselekvés jellemzi. Az óvoda a család mellett a kisgyermek első szervezett közössége, amely szociális nevelő funkciója körében a társas-társadalmi életének beszabályozását végzi.

Célunk, hogy a gyermeket a közösségbe való befogadásra, egyenértékű emberként való elfogadásra készítse elő, szeretetteljes együttműködésben együttműködésbe való részvételre nevelje.

Feladatunk, hogy zavartalan, kiegyensúlyozott pedagógiai légkörben harmonikus kapcsolatok alakítása az egyén és a közösség között, a konfliktusok megoldása a személyiség kreatív kibontakoztatásával megfelelő mintát követve- utánzás, azonosulás, belsővé válás után ösztönzéssel, motivációval olyan szokások kialakítása, melyek segítik a más társadalmi közösségbe való beilleszkedést.

A szocio-higiénés egészségfejlesztés területei:

- Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés
- Egészségpropaganda

1. Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés

Célunk a gyerekek közösségbe való befogadása, egyenértékű emberként való elfogadása, szeretetteljes együttműködésben való óvodai légkör megteremtése. Az óvodai integrált nevelés célja, hogy az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott lehetőségek alapján a 3-7 éves integrálható fogyatékos vagy szociális hátránnyal küzdő gyerekek számára a normál óvodai nevelés során részükre folyamatos és elégségesen biztosított speciális fejlesztés mellett a gyermeki jogokat gyakorolva szociálisan, értelmileg, érzelmileg az iskolai életre éretté váljanak.

Feladatunk az óvodapedagógus részéről a másságnak a gyermekközösség irányába történő elfogadtatása, minden gyermeket ugyanazok a jogok illetik meg, származására, nemére, nemzetiségére, vallására, testi-lelki sérüléseire tekintet nélkül! Az óvodai nevelés azon fogyatékos gyermekek részére nyújt adekvát fejlesztési lehetőséget, akik önkiszolgálásra képesek, fogyatékoságuk olyan mértékű, hogy a közösségi nevelés feltételei között a beilleszkedésre képesek, ismereteik, jártasságaik, készségeik fejleszthetők.

A feltételek biztosítása:

- ✚ Biztosítjuk a biztonságos, szeretetteljes légkört, és az önérvényesítés helyes szabályainak kialakításán túl az egymáshoz való alkalmazkodás helyes módját következetesen betartjuk.
- ✚ Törekszünk arra, hogy a szervezett óvodai programokban minden gyermek hasonló jogokkal vehessen részt, ennek segítése minden óvodapedagógus feladata.
- ✚ A törvényben megfogalmazottak szerint nyitottak vagyunk az integráló nevelés feladataira, intézményünk objektív lehetőségeit szem előtt tartva. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséhez a megfelelő szakemberek segítségére számítunk.

2. Egészségpropaganda

Az egészségpropaganda az egészségpolitikai intézkedések széles körű terjesztését, a szociálpolitikai határozatok, döntések megértését, megkedveltetését, a megvalósításra irányuló mozgósítást jelenti. Ez, valamint, az egészségügyi ellátás időben történő igénybevitelére való mozgósítás, illetve felesleges igénybevitelének elkerülésére irányuló felvilágosítás a feladata. A betegségek korai felismerése, a szűrővizsgálatokra történő mozgósítás, az időszakos és rendszeres gondozás igénybevétele az egyén és a társadalom egészség-védelmének, az egészségfejlesztésnek a feladata.

Az óvodában az egészségpropaganda elsősorban a szülők felé irányul segítségével az óvoda, valamint a szülői ház egészségnevelésének összehangolására törekszünk (pl:

dohányzás, drog, alkoholizmus elleni propaganda, a szív védelme, az egészséges táplálkozásra való figyelem felhívás, stb ...).

Célunk a betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igényé fejlesztése.

Feladatunk modell értékű felnőtt viselkedési minta nyújtása, egészségpropaganda a szülők körében- az egészségesebb választására való törekvés képességének fejlesztése.

A helyi egészségfejlesztési program a nevelőtestület és **az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével** készült.

Intézményünk a program megvalósulását a védőnő részvételével támogatja, mely részvétel felkérés alapján a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128§. 6. bekezdésében meghatározottak alapján történik.

Debrecen, 2024. október 15.

.....
Pálfi Pálma Andrea

Igazgató

Ispotály Utcai Óvoda Debrecen

.....
Dr. Papp Csaba

Igazgató

DE KK Debreceni Alapellátási és

Egészségfejlesztési Intézet

10. ZÁRADÉK

Az óvoda nyilvánossági rendszere

Az intézmények eredményességéről, felkészültségéről személyi feltételeihez, (személyes adatokat nem sértve) kapcsolódó legfontosabb információkról a szülőket tájékoztatni szükséges, melynek érdekében indokolt ezen adatok nyilvánossá tétele. (különös közzétételi lista)

Az óvodában folyó programokról, eseményekről igyekszünk minél szélesebb tájékoztatást adni.

A folyamatos tájékoztatást szolgálják a folyosókon található faliújságok az aktuális hirdetésekkel, felhívásokkal, tájékoztatókkal.

Az óvodában folyó nevelő munkáról folyamatosan tájékoztatást kapnak a szülők.

A gyakorlatban folyó nevelő munkánkba a szülők igényeik szerint évente többször is betekinhetnek. (nyílt napok)

Véleményüket, észrevételeiket az óvodában folyó nevelő munkáról kinyilváníthatják és lehetőségük van javaslattételre is.

Januártól lehetőséget teremtünk arra is, hogy leendő óvodásaink és szüleik ismerkedjenek meg az óvodánkban folyó nevelőmunkával.

Az óvoda felnőtt közössége számára az információ átadás eszközei a munkaértekezletek, a zárt csoportos online felület és a szükség esetén közreadott körlevél.

Évente évnyitó, évzáró értekezletet tartunk, ahol a beszámolók alapján az óvodában folyó munkáról átfogó képet kap minden pedagógus.

Egymás munkájának jobb megismerése érdekében bemutatókat, hospitálásokat szervezünk, amelyeken minden óvodapedagógusunk részt vehet.

Debrecen, 2025. 08. 01.

Pálfi Pálma Andrea

igazgató

Legitimációs záradék

Az Ispotály Utcai Óvoda Pedagógiai Programját készítette az óvoda igazgatója.

Debrecen, 2025. 04. 07.

igazgató

A Pedagógiai Programot az Ispotály Utcai Óvoda szakmai munkaközösségei véleményezték, azt a fenntartónak jóváhagyásra javasolják.

Debrecen, 2025. 04. 07.

Paulócse! Szűcs Erika

.....
munkaközösség-vezető

Nádasi Judit

.....
munkaközösség-vezető

A Pedagógiai Programot az Ispotály Utcai Óvoda nevelőtestülete véleményezte, azt a fenntartónak jóváhagyásra javasolja.

Debrecen, 2025. 04. 07.

.....
a nevelőtestület nevében
igazgató

A Pedagógiai Programot az Ispotály Utcai Óvoda Szülői Szervezete véleményezték, azt a fenntartónak jóváhagyásra javasolják.

Debrecen, 2025. 04. 07.

.....
a Szülői Szervezet nevében

A fenntartó nevében jóváhagyta:

Debrecen, 2025.

Függelék

Alapító okirat